

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 125.

OVERSIGT

OVER

SINDSSYGEASYLERNES VIRKSOMHED

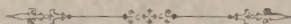
AARET 1889.

(Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1889.)

EFTER DE FRA ASYLERNE INDKOMNE AARSBERETNINGER

UDGIVEN AF

MEDICINALSTYRELSEN.

CHRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1890.

Pris: Kr. 0.50.

Norges officielle Statistik, Tredie Række.

(*Statistique officielle de la Norvège, troisième série.*)

- No. 1. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1884. (*Rapports consulaires.*)
- 2. Den norske Statstelegraf 1884. (*Statistique des télégraphes de l'Etat.*)
- 3. Norges Sparebanker 1884. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
- 4. Norges Handel 1884. (*Statistique du commerce.*)
- 5. Skiftevæsenet 1882. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 6. Kriminalstatistiske Tabeller 1882. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 7. Norges Postvæsen 1884. (*Statistique postale.*)
- 8. Strafarbejdsanstalter 1883/84. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)
- 9. Sundhestilst. og Medicinalforholdene 1884. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 10. Sundhestilst. og Medicinalforholdene 1882. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 11. Norges Fiskerier 1884. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 12. Folkemængdens Bevægelse 1883. (*Mouvement de la population.*)
- 13. Norges Skibsfart 1884. (*Statistique de la navigation.*)
- 14. De offentlige Jernbaner 1884/85. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
- 15. Rekruteringsstatistik 1884. (*Statistique du recrutement.*)
- 16. Fattigstatistik 1882 og 1883. (*Statistique de l'assistance publique.*)
- 17. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1885. (*Rapports consulaires.*)
- 18. Norges Handel 1885. (*Statistique du commerce.*)
- 19. Den norske Statstelegraf 1885. (*Statistique des télégraphes de l'Etat.*)
- 20. Norges Sparebanker 1885. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
- 21. Rekruteringsstatistik 1885. (*Statistique du recrutement.*)
- 22. Skiftevæsenet 1883. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 23. Norges almindelige Brandforsikrings-Indretning for Bygninger 1879—1884. (*Statistique de l'institution générale des assurances des bâtiments contre l'incendie.*)
- 24. Sundhestilst. og Medicinalforholdene 1883. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 25. Strafarbejdsanstalter 1884/85. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)
- 26. Norges Postvæsen 1885. (*Statistique postale.*)
- 27. Skolestatistik 1881. (*Statistique de l'instruction publique.*)
- 28. Sundhestilst. og Medicinalforholdene 1885. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 29. Norges Fiskerier 1885. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 30. Folkemængdens Bevægelse 1884. (*Mouvement de la population.*)
- 31. Sundhestilst. og Medicinalforholdene 1884. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 32. Kriminalstatistiske Tabeller 1883. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 33. De offentlige Jernbaner 1885/86. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
- 34. Norges Skibsfart 1885. (*Statistique de la navigation.*)
- 35. Skiftevæsenet 1884. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 36. Norges kommunale Finantser 1881, 1882 og 1883. (*Finances des communes.*)
- 37. Skolestatistik 1882. (*Statistique de l'instruction publique.*)
- 38. Den norske Statskasses Finantser 1878/79—1884/85. (*Finances de l'Etat.*)
- 39. Kriminalstatistiske Tabeller 1884. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 40. Norges Bergværksdrift 1883—1885. (*Statistique des mines et usines de 1883 à 1885.*)
- 41. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1886. (*Rapports consulaires.*)
- 42. Strafarbejdsanstalter 1885/86. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)
- 43. Norges Handel 1886. (*Statistique du commerce.*)
- 44. Rekruteringsstatistik 1886. (*Statistique du recrutement.*)
- 45. Norges Sparebanker 1886. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
- 46. Den norske Statstelegraf 1886. (*Statistique des télégraphes de l'Etat.*)

Fortsættelse se Omslagets 3die Side.

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 125.

OVERSIGT

OVER

SINDSSYGEASYLERNES VIRKSOMHED

I

AARET 1889.

(Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1889.)

EFTER DE FRA ASYLERNE INDKOMNE AARSBERETNINGER

UDGIVEN AF

MEDICINALSTYRELSEN.

CHRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1890.

DET STEENSKE BOGTRYKKERI.

Indholdsfortegnelse.

	Pag.
Indledning. Oversigt over Sygepladsene m. v. paa de norske Sindssygeasylr	1
Oversigt over Antallet af de paa Sindssygeasylterne Behandlede, Middelbelæg og Antal Forpleiningsdage (Tab. I)	4-5
Forholdet mellem fattige og private i Sindssygeasylterne Behandlede (Tab II)	4-5
Intercurrente Sygdomme paa Asylterne (Tab. III)	6
Paa Sindssygeasylterne Behandlede (Tab. IV)	7
Paa Sindssygeasylterne Tilbageliggende fra 1888 (Tab. V)	8
Paa Sindssygeasylterne Indkomne (Tab. VI)	9
Fra Sindssygeasylterne Udkrevne helbredede (Tab. VII)	9
Fra Sindssygeasylterne Udkrevne i Bedring (Tab. VIII)	10
Fra Sindssygeasylterne Udkrevne uhelbredede (Tab. IX)	10
Paa Sindssygeasylterne Døde (Tab. X)	11
I Asylterne Tilbageliggende ved Udgangen af 1889 (Tab. XI)	11
Forholdet af Tilbageliggende, Indkomne, Udgaaede og Døde til samtlige paa Sindssygeasylterne Behandlede (Tab. XII)	12
Tiden paa Aaret for de Syges Indlæggelse paa Asylterne (Tab. XIII)	13
Antallet af de paa Sindssygeasylterne Behandlede efter Sygdommens Form (Tab. XIV)	14
De Sindssyges Kjøen og Alder ved Indlæggelsen paa Sindssygeasylterne (Tab. XV)	15
Sindssygdømmens eller det sidste Anfalds Varighed ved Indlæggelsen (Tab. XVI)	15
Dødsaaugerne hos de paa Sindssygeasylterne Døde (Tab. XVII)	16-17
De paa Sindssygeasylterne Indkomnes Hjemstavn (Tab. XVIII)	18
De paa Sindssygeasylterne Indkomnes Ægteskabsforhold (Tab. XIX)	19
Aarsagerne til Sindssygdømmene hos de paa Sindssygeasylterne Indlagte (Tab. XX)	20-21
De paa Sindssygeasylterne Indkomnes Stand og Stilling (Tab. XXI)	24-25

Table des matières.

	Pag.
Introduction. Données générales sur les hospices d'aliénés de Norvège en 1889	1
Tableau de mouvement des hospices d'aliénés, indiquant pour chaque hospice le nombre des places et le total des journées d'entretien (Tab. I)	4-5
Tableau des mouvements des hospices d'aliénés indiquant le nombre des aliénés indigents et celui appartenant aux classes aisées (Tab II)	4-5
Cas des maladies intercurrentes dans les hospices d'aliénés (Tab. III)	6
Nombre des aliénés traités dans les hospices (Tab. IV)	7
Nombre des aliénés en traitement dans les hospices au 1er janvier 1889 (Tab. V)	8
Nombre des entrées dans les hospices d'aliénés (Tab. VI)	9
Nombre des sorties en état de guérison (Tab. VII)	9
Nombre des sorties en état d'amélioration (Tab. VIII)	10
Nombre des sorties en état du non guérison (Tab IX)	10
Nombre des décès dans les hospices d'aliénés (Tab. X)	11
Nombre des aliénés restés en traitement au 31 décembre 1889 (Tab. XI)	11
Rapport du nombre des sorties et des décès comparé au total des aliénés traités dans les hospices d'aliénés (Tab. XII)	12
Tableau des entrées dans les hospices réparties par mois (Tab. XIII)	13
Tableau du mouvement des hospices d'aliénés et répartition par forme de la maladie (Tab. XIV)	14
Répartition des aliénés par âge et par sexe lors de leur admission dans les hospices (Tab XV)	15
Durée de la maladie ou du dernier accès lors de l'admission des aliénés (Tab. XVI)	15
Causes de décès indiquées pour les aliénés décédés dans les hospices (Tab. XVII)	16-17
Tableau des entrées réparties par domicile des aliénés (Tab. XVIII)	18
Tableau des entrées réparties par état civil (Tab. XIX)	19
Tableau des entrées dans les hospices d'aliénés réparties par cause présumée de la maladie (Tab. XX)	20-21
Tableau des entrées réparties par profession et par condition sociale (Tab. XXI)	24-25

Oversigt over Anvendelsen af Indespærring (Tab. XXII).....	24-25	Relevé de l'application de reclusion (Tab. XXII).....	21-25
Middeltallet af daglig arbejdende Syge i Asylerne (Tab. XXIII).....	26-27	Nombre moyen par jour des aliénés occupés au travail dans les diverses hospices (Tab. XXIII).....	26-27
<hr/>			
Uddrag af Aarsberetningen for Gaustad Sindssygeasyl.....	28	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Gaustad.....	28
Generalextrakt af Gaustad Sindssygeasyls Regnskaber for Regnskabsaaret 1888—1889.....	30	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Gaustad $\frac{1}{7}$ 1888— $\frac{30}{6}$ 1889.....	30
Uddrag af Aarsberetningen for Christiania Sindssygeasyl.....	34	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Christiania.....	34
Oversigt over Christiania Sindssygeasyls økonomiske og materielle Tilstand ved Udgangen af Aaret.....	41	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Christiania.....	41
Uddrag af Aarsberetningen for Oslo Sindssygeasyl.....	43	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Oslo.....	43
Extrakt af Regnskabet for Oslo Sindssygeasyl.....	43	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Oslo.....	43
Oversigt over Christianssands Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter.....	45	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Christianssand.....	45
Uddrag af Aarsberetningen for Eg Sindssygeasyl.....	46	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Eg.....	46
Balance-Oversigt over Eg Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter for Regnskabsaaret 1888—1889.....	50	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Eg $\frac{1}{7}$ 1888— $\frac{30}{6}$ 1889.....	50
Extrakt af Regnskabet for Stavanger Sindssygeasyl.....	54	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Stavanger.....	54
Uddrag af Aarsberetningen for Bergens kommunale Sindssygeasyl.....	54	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Bergen.....	54
Extrakt af Bergens kommunale Sindssygeasyls Regnskab.....	56	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Bergen.....	56
Uddrag af Aarsberetningen for Rosenbergs Sindssygeasyl.....	58	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Dr. Rosenberg.....	58
Oversigt over Rosenbergs Sindssygeasyls økonomiske Tilstand ved Udgangen af Aaret.....	61	Sommaire des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Dr. Rosenberg.....	61
Uddrag af Aarsberetningen for Møllendals Sindssygeasyl.....	62	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Møllendal (Dr. Martens).....	62
Uddrag af Aarsberetningen for Trondhjems Hospitals Sindssygeasyl.....	63	Extrait du rapport sur l'établissement de Trondhjem.....	63
Oversigt over Trondhjems Hospitals Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter.....	66	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Trondhjem.....	66
Uddrag af Aarsberetningen for Rotvold Sindssygeasyl.....	68	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rotvold.....	68
Balance-Oversigt over Rotvold Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter for Regnskabsaaret 1888—1889.....	71	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Rotvold $\frac{1}{7}$ 1888— $\frac{30}{6}$ 1889.....	71

Oversigt

over Sindssygeasylernes Virksomhed i Aaret 1889.

Antallet af Sindssygeasylers var ligesom i det foregaaende Aar 11; Antallet af Sygepladse 1329. Asylerne vare:

Gaustad Statsasyl ved Christiania med 330 Pladse, hvoraf Halvdelen for hvert Kjøen.

Christiania kommunale Asyl med 120 Pladse, 76 for Mænd, 44 for Kvinder.

Oslo Asyl i Christiania med 40 Pladse, kun for Kvinder

Christianssands kommunale Asyl med 21 Pladse.

Eg Statsasyl i Christianssand med 230 Pladse, Halvdelen for hvert Kjøen.

Stavanger kommunale Asyl med 5 Pladse.

Bergens kommunale Asyl med 55 Pladse.

Rosenbergs Asyl, privat, i Bergen med 160 Pladse, 105 for Mænd, 55 for Kvinder.

Møllendals Asyl, privat, ved Bergen med 56 Pladse, omtrent Halvdelen for hvert Kjøen.

Trondhjems kommunale Asyl med 82 Pladse.

Rotvold Statsasyl ved Trondhjem med 230 Pladse, Halvdelen for hvert Kjøen.

I Tabel I gives en *Oversigt over Asylernes Virksomhed*, Behandlingens Udfald, Forpleiningsdagens Antal m. m.

I 1889 indlagdes 756 Sindssyge, 6 flere end Aaret forud (750).

Forholdet af *Indlæggelser* til Antallet af Sygepladse udgjorde for samtlige Asyler med 1329 Sygepladse 56,8 pCt. og var for hvert enkelt Asyl følgende:

Rotvold	77.8 pCt.		Christianssand	38.9 pCt.
Gaustad	67.6 —		Trondhjem	36.6 —
Eg	59.1 —		Bergen	34.5 —
Christiania	52.5 —		Oslo	12.5 —
Møllendal	51.8 —		Stavanger	— —
Rosenbergs	40.0 —			

Forholdet mellem *Mænd* og *Kvinder* sees af følgende Sammenstilling:

	Mænd.	Kvinder.
Tilbageliggende fra 1888:.....	53.1 pCt.	47.0 pCt.
Indkomne i 1889:.....	52.9 —	47.1 —
Udgaaede og Døde i 1889:.....	54.1 —	45.9 —
Tilbageliggende ved Udgangen af 1889:.....	51.5 —	47.9 —
Samtlige Behandlede i 1889:.....	52.8 —	47.2 —

Forholdet af Tilbageliggende, Indkomne, Udgaaede og Døde til samtlige Behandlede ved de enkelte Asyler sees af Tabel XII.

Af de *Udgaaede og Døde*, ialt 723, udskreves 203 (28.1 pCt.) helbredede, 221 (30.5 pCt.) i Bedring, 188 (26.0 pCt.) uhelbredede, 9 (1.2 pCt.) efter afgiven Erklæring, og 102 (14.1 pCt.) døde.

Forpleiningsdagens Antal udgjorde 494 437 Dage eller gennemsnitlig for hver af de tilsammen behandlede Syge 236.8 (i 1888 236.0, i 1887 240.9 Dage).

Middeltallet af daglig behandlede Syge beløb sig til 1354.6 (i 1888 1339.8, i 1887 1337.9).

Antallet af de for *Fattigvæseners og Privates Regning* behandlede Syge vil sees af Tabel II.

For det *Offentliges* Regning forpleiedes 1153 eller 86.3 pCt., for *privat Regning* 183 eller 13.7 pCt. af de tilsammen Behandlede i Aaret.

Sundhedstilstanden var god undtagen ved Rotvold Asyl i den første Halvdel af Aaret, idet en Typhoidfeberpidemi, der angreb 10 kvindelige og 1 mandlig Sindssyg, 2 Vogtersker og 1 Vaskepige, hjemsøgte Asylet. De fleste Tilfælde forløb imidlertid let, kun 1 Dødsfald indtraf. Hvorledes Sygdommen var indbragt i Asylet, hvor den holdt sig til en Afdeling paa Kvindesiden og var tydelig smitsom, kunde ikke opspores, men der indtraf ogsaa samtidig Tilfælde af Typhoidfeber i Asylets Nærhed. Samtidig med Typhoidfeberen indtraf flere Tilfælde af Diarrhoe. Tabel III giver en Oversigt over en Del blandt de Sindsyge indtrufne Sygdomstilfælde.

Dødsaaersagerne og de Dødes *Alder* sees af Tabel XVII. Den hyppigste Dødsaaersag var Lungetuberkulose, hvoraf indtraf 29 Dødsfald eller 28.4 pCt. af samtlige paa Asylerne indtrufne Dødsfald.

Tabel XIII viser *Fordelingen* af de indkomne Tilfælde paa de *enkelte Maaneder*, som efter Hyppigheden af Indlæggelserne faa følgende Orden:

Oktober	74	Mai.....	69	November	57
April.....	70	Juli.....	65	December.....	54
Juni	70	August.....	64	Februar	51
Januar	69	Marts.....	63	September	50

De *Indkomnes Alder* vil sees af Tabel XV og var for:

7 eller 0.9 pCt. mellem 10—15 Aar	
43 — 5.7 — —	15—20 —
239 — 31.7 — —	20—30 —
175 — 23.2 — —	30—40 —
141 — 18.7 — —	40—50 —

84 eller 11.1 pCt. mellem 50—60 Aar
51 — 6.8 — — 60—70 —
11 — 1.4 — — 70—80 —
2 — 0.3 — uopgiven Alder.

Om Sygdommen eller det sidste Anfalds *Varighed* ved Indlæggelsen haves Opgaver for 742 (se Tabel XVI), de til Observation Indlagte ikke medregnede. Den var:

under $\frac{1}{2}$ Aar	i 45.0 pCt.
mellem $\frac{1}{2}$ —1 Aar	- 9.7 —
— 1—2 —	- 7.0 —
— 2 Aar og derover	- 27.8 —
ukjendt eller uopgiven Tid	- 10.7 —

Om de *Indkomnes Hjemstavn* anføres, at 743 vare fra Landet selv, 11 fra Udlandet, for 2 er Hjemstavn uoplyst. Af de i Landet hjemmehørende vare 501 eller 66.3 pCt. fra Landdistrikterne, 242 eller 32.0 pCt. fra Byerne.

Ifølge Tabel XIX kjendes *Ægteskabsforholdet* for 753. 452 eller 60.2 pCt. vare ugifte, 260 eller 34.5 pCt. gifte, 39 eller 5.2 pCt. i Enkemand- eller Enkestand, og for 2 er Forholdet ukjendt.

I Tabel XX er givet en Sammenstilling af de opgivne *Aarsager til Sindsygd* om for de Indkomne.

Om *Stand og Stilling* haves Opgave for 753 indlagte Syge (Tabel XXI). De fleste, 35.6 pCt. tilhørte Bonde-, Husmand- og Inderststanden, 14.1 pCt. Tjenerstanden, 12.9 pCt. Arbejderstanden, 12.9 pCt. Haandværkerstanden og 7.0 pCt. Sømandsstanden.

Mekaniske Tvangsmidler. Tvangstrøie er anvendt hos en Patient i Christianssands Asyl i kortere Tidsrum ad Gangen i Løbet af en Maanedes Tid og ved Eg Asyl hos en Kvinde i $3\frac{1}{2}$ Time, hos begge ved Trang til Selvbeskadigelse. Desuden er som Korrektionsmiddel ved Christiania Asyl anvendt Overgydning med koldt Vand, ei under 12^0 R, hos 3 Mænd og 1 Kvinde, henholdsvis 2, 4, 8 og 4 Bøtter paa Grund af Vold mod andre Patienter og Ødelæggelseslyst.

Indespærring opgives at have været anvendt i 8 Asyler i tilsammen 2736.9 Døgn eller 13.3 Timer pr. 100 Forpleiningsdage, deraf 513.4 Døgn i 6 offentlige Asyler og 2223.5 Døgn i to private Asyler (Rosenbergs 2053 Døgn $2\frac{1}{2}$ Time, Møllendal 170 Døgn 9 Timer). Se Tabel XXII.

Arbeidsvirksomheden blandt de Sindssyge er anført i Tabel XXIII.

Den *psychiatriske Klinik* paa Gaustad Asyl holdtes i 1ste Semester for 33 Studerende.

Ved en Misforstaaelse er i Beretningen om Sindsygeasylernes Virksomhed i 1888 optaget Balance-Oversigterne over Statsasylernes Regnskaber for Budgetaaret $\frac{30}{6}$ 1888— $\frac{1}{7}$ 1889. Forat undgaa Afbrydelse i de hidtil udkommende Oversigter følger Balance-Oversigt over Statsasylernes Regnskaber for Budgetaaret $\frac{30}{6}$ 1887— $\frac{1}{7}$ 1888 i vedlagte Ark til Indheftning i forrige Beretning.

Tabel I. Oversigt over Antallet af de

Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant pour chaque

Asyl.	Tilbageliggende fra 1888.			Indkomne i 1889.			Tilsammen Behandlede i 1889.			Ud-					
	Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		helbredede.			i Bedring.		
		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.	Tils.	Deraf		Tils.	Deraf	
Gaustad	321	174	147	223	111	112	544	285	259	44	17	27	110	63	47
Christiania	96	55	41	63	35	28	159	90	69	15	5	10	15	8	7
Oslo	40	-	40	5	-	5	45	-	45	1	-	1	1	-	1
Christianssand	26	14	12	8	2	6	34	16	18	-	-	-	3	1	2
Eg	252	130	122	136	65	71	388	195	193	52	21	31	24	12	12
Stavanger	8	5	3	-	-	-	8	5	3	-	-	-	-	-	-
Bergen	68	35	33	19	5	14	87	40	47	7	-	7	4	1	3
Rosenbergs	152	102	50	64	51	13	216	153	63	13	8	5	13	10	3
Møllendal	63	32	31	29	13	16	92	45	47	8	4	4	11	4	7
Trondhjem	83	43	40	30	18	12	113	61	52	10	5	5	7	7	-
Rotvold	227	115	112	179	100	79	406	215	191	53	27	26	33	18	15
Tilsammen	1336	705	631	756	400	356	2092	1105	987	203	87	116	221	124	97

¹⁾ Antal Forpleiningsdage for de for Fattigvæsenets Regning Indlagte.

Tabel II. Forholdet mellem fattige og

Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant le nombre

Asyl.	Tilbageliggende fra 1888.						Indkomne i 1889.						Tils. Behand-		
	Fattige.			Private.			Fattige.			Private.			Fattige.		
	Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf	
Gaustad	241	122	119	80	52	28	126	49	77	97 ¹⁾	62	35	367	171	196
Christiania	96	55	41	-	-	-	63	35	28	-	-	-	159	90	69
Oslo	32	-	32	8	-	8	4	-	4	1	-	1	36	-	36
Christianssand	³⁾ 23	12	11	3	2	1	7	2	5	1	-	1	30	14	16
Eg	220	112	108	32	17	15	102	45	57	34	20	14	322	157	165
Stavanger	8	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	5	3
Bergen	⁵⁾ 59	30	29	9	5	4	17	4	13	2	1	1	76	34	42
Rosenbergs	141	94	47	11	8	3	50	38	12	14	13	1	191	132	59
Møllendal	60	30	30	3	2	1	26	11	15	3	2	1	86	41	45
Trondhjem	76	41	35	7	2	5	26	15	11	4	3	1	102	56	46
Rotvold	197	99	98	30	16	14	147	75	72	32	25	7	344	174	176
Tilsammen	1153	600	553	183	104	79	568	274	294	188	126	62	1721	874	840

¹⁾ Heri medregnet 8 Md., indkomne til Observation. ²⁾ I Aarets Løb ere 15 Mænd og 4 liggende Fattige 17, Md. 7, Kv. 10, Private 9, Md. 7 og Kv. 2. ³⁾ I Aarets Løb ere 2 Patienter, liggende Fattige 58: Md. 27, Kv. 31; Private 10, Md. 8, Kv. 2. ⁴⁾ I Aarets Løb overførtes 2 Mænd

paa Sindssygeasyleerne Behandlede.

hospice le nombre des places et le total des journées d'entretien.

gaaede						Døde.			Tilsammen Udgaade og Døde.			Tilbageiggende ved Udgangen af 1889.			Middelbelæg.	Antal Forpleiningsdage.
uhelbredede			efter afgiven Erklæring.													
Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf			
	Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		
32	18	14	3	3	-	26	13	13	215	114	101	329	171	158	328,8	120 020
12	7	5	-	-	-	6	4	2	48	24	24	111	66	45	104,9	38 297
-	-	-	-	-	-	3	-	3	5	-	5	40	-	40	38,3	13 983
1	1	-	-	-	-	3	1	2	7	3	4	27	13	14	20,4	1) 7 435
50	36	20	2	-	2	14	7	7	142	70	72	246	125	121	247,7	90 394
-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	7	4	3	7,9	2 908
2	1	1	-	-	-	8	6	2	21	8	13	66	32	34	64,8	23 636
22	20	2	1	1	-	11	10	1	60	49	11	156	104	52	162,3	59 247
3	1	2	-	-	-	4	2	2	26	11	15	66	34	32	63,8	23 307
8	5	3	-	-	-	5	1	4	30	18	12	83	43	40	83,1	30 321
58	33	25	3	2	1	21	13	8	168	93	75	238	122	116	232,5	84 889
188	116	72	9	6	3	102	58	44	723	391	332	1369	714	655	1354,6	494 437

private i Sindssygeasyleerne Behandlede.

des aliénés indigents et celui appartenant aux classes aisées.

lede i 1889.			Udgaade.						Døde.						Tilbageiggende ved Udgangen af 1889.					
Private.			Fattige.			Private.			Fattige.			Private.			Fattige.			Private.		
Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf	
	Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.
177	114	63	131	62	69	58	39	19	15	7	8	11	6	5 ²⁾	240	117	123	2)89	54	35
-	-	-	42	20	22	-	-	-	6	4	2	-	-	-	111	66	45	-	-	-
9	-	9	2	-	2	-	-	-	2	-	2	1	-	1	32	-	32	8	-	8
4	2	2	4	2	2	-	-	-	2	1	1	1	-	1	24	11	13	3	2	1
66	37	29	94	45	49	34	17	17	12	6	6	2	1	1 ⁴⁾	218	107	111	4)28	18	10
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	7	4	3	-	-	-
11	6	5	11	1	10	2	1	1	7	5	2	1	1	-	58	28	30	8	4	4
25	21	4	38	30	8	11	9	2	11	10	1	-	-	-	142	92	50	14	12	2
6	4	2	17	6	11	5	3	2	4	2	2	-	-	-	65	33	32	1	1	-
11	5	6	19	14	5	6	3	3	5	1	4	-	-	-	78	41	37	5	2	3
62	41	21	122	62	60	25	19	6	17	10	7	4	3	1 ⁶⁾	205	102	103	6)33	19	14
371	230	141	480	242	238	141	91	50	82	47	35	20	11	9	1180	601	579	189	112	77

Kvinder overgaaede fra privat til offentlig Forpleining. ³⁾ Ifølge foregaaende Aarsberetning tilbage-
 1 Md. og 1 Kv., overgaaede fra privat til offentlig Forpleining. ⁵⁾ Ifølge forrige Aarsliste tilbage-
 fra privat til offentlig Forpleining.

Tabel III. Intercurrente Sygdomme paa Asylerne.

Cas des maladies intercurrentes dans les hospices d'aliénés.

Sygdom.	Tilsammen opgivne.			Gaustad.		Christi- ania.	Oslo.	Eg.		Bergen.		Rosen- bergs.	Trond- hjem.		Rotvold.	
	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Abscessus pulmonum	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
— renum	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Angina	12	5	7	1	1	-	-	1	3	1	1	-	1	-	1	2
Apoplexia cerebri	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Bronchitis, Catarrhus	13	8	5	2	1	-	-	-	-	5	4	-	-	-	1	-
Contusio trochanteris	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Cystitis	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Diarrhoea acuta	58	23	35	-	-	-	8	4	3	3	1	-	1	10	15	13
Eczema	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Empyema subcutan.	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Empyema	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erythema nodosum	7	4	3	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	1	-
Febris catarrhalis	22	10	12	-	-	-	-	8	12	-	-	-	2	-	-	-
— rheumatica	5	-	5	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
— typhoidea	14	1	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	13
Fractura	3	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Furunculosis	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Gastritis chronica	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1
Hæmatocele	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Hæmaturia	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Hernia	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Herpes Zoster	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hydarthrus	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Icterus	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Influenza	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Irido-cyclitis	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Lymphangitis	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Morbilli	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Obstructio	3	-	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Otitis	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Parametritis	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Peritonitis	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Perityphlitis	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Phlegmone	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1
Pleuritis	3	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Pneumonia	6	2	3	-	-	-	-	1	2	-	-	-	1	-	1	1
Pyæmia	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Scorbutus	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Syphilis	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Tuberculos. pulmonum	24	13	11	1	2	-	-	4	3	-	-	-	-	-	8	6
— aliorum organorum	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Typhlitis	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ulcus cruris	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vitia organ. cordis	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Vulnus	8	4	4	-	-	-	-	2	3	-	-	-	-	-	2	1
Tilsammen	218	98	120	13	8	2	13	24	30	13	6	1	5	10	43	50

Tabel IV. Behandlede.

Nombre des aliénés traités dans les hospices.

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Christi-ania.		Oslo.	Christi-anssand.		Eg.		Stavan-ger.		Bergen.		Rosen-bergs.		Møllen-dal.		Trond-hjem.		Rotvold.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.																					
Melancholia	497	222	275	88	87	15	28	4	-	1	26	53	2	-	2	7	25	15	3	12	10	15	51	53
— cum. stup.	26	14	12	3	3	-	-	-	-	-	3	4	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	8	4
Mania	457	196	261	62	82	11	7	5	-	1	26	41	3	3	2	7	23	15	18	17	3	10	48	73
Monomania ¹⁾	147	88	59	14	16	-	-	-	-	-	40	27	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	32	14
Delirium tremens	10	9	1	-	-	-	-	-	1	-	²⁾ 7	²⁾ 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Dementia	757	447	310	85	48	51	32	32	14	16	68	51	-	-	29	29	95	29	21	16	26	21	58	36
Idiotismus acquisitus .	14	10	4	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	2	1	3	1	-	-
— congenitus.	46	34	12	7	4	2	-	1	-	-	10	2	-	-	5	-	2	-	1	-	6	2	3	1
Epilepsia	51	32	19	6	4	4	1	2	1	-	5	2	-	-	1	3	5	1	-	1	9	-	1	5
Paralysis generalis ...	34	29	5	10	2	5	1	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6	1
Hypochondria	3	3	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Hysteria	27	1	26	-	13	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
Vitia organica cerebri	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Til Observation	21	18	3	9	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	3	-	-	-	2	-	3	1
Tilsammen	2092	1105	987	285	259	90	69	45	16	18	195	193	5	3	40	47	153	63	45	47	61	52	215	191

¹⁾ Derunder indbefattet Paranoia. ²⁾ Alcoholismus.

Tabel V. Tilbageliggende ved Udgangen af Aaret 1888.

Nombre des aliénés en traitement dans les hospices au 1er janvier 1889.

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Christi- ania.		Oslo.	Christi- anssand.		Eg.		Stavan- ger.		Bergen.		Rosen- bergs.		Møllen- dal.		Trond- hjem.		Rotvold.	
	Tils.	Deraf.		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.																					
Melancholia.....	266	119	147	56	42	6	12	4	-	1	9	34	2	-	2	3	15	10	1	7	6	10	22	24
— cum stup.	13	6	7	1	2	-	-	-	-	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	2
Mania.....	252	103	149	46	46	6	4	3	-	1	14	22	3	3	-	1	5	11	10	8	2	9	17	41
Monomania.....	102	63	39	9	14	-	-	-	-	-	32	15	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	20	8
Delirium tremens....	5	4	1	-	-	-	-	-	1	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dementia.....	577	338	239	52	31	39	23	29	12	10	54	38	-	-	26	25	75	26	19	14	19	15	42	28
Idiotismus acquisitus.	13	9	4	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	2	1	1	1	-	-
— congenitus.	32	22	10	2	2	1	-	1	-	-	6	2	-	5	-	-	2	-	-	-	-	2	2	1
Epilepsia.....	37	20	17	4	3	1	1	2	1	-	4	1	-	-	1	3	1	-	1	1	1	-	1	5
Paralysis generalis...	20	16	4	3	1	1	1	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6	1
Hypochondria.....	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hysteria.....	13	-	13	-	6	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Vitia organica cerebri	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Til Observation.....	4	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1
Tilsammen	1336	705	631	174	147	55	41	40	14	12	130	122	5	3	35	33	102	50	32	31	43	40	115	112

Tabel VI. Indkomne.

Nombre des entrées dans les hospices d'aliénés.

Sygdom.	Samtlige Asyler.		Gaustad.		Christiana.		Oslo.	Christianssand.		Eg.		Stavanger.		Bergen.		Rosenbergs.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.		
		Md.	Kv.																					
Melancholia	231	103	128	32	45	9	16	-	-	-	17	19	-	-	-	4	10	5	2	5	4	5	29	29
— cum. stup.	13	8	5	2	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	5	2
Mania	205	93	112	16	36	5	3	2	-	-	12	19	-	-	2	6	18	4	8	9	1	1	31	32
Monomania	45	25	20	5	2	-	-	-	-	-	8	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	6
Delirium tremens	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Dementia	180	109	71	33	17	12	9	3	2	6	14	13	-	-	3	4	20	3	2	2	7	6	16	8
Idiotismus acquisitus	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— congenitus	14	12	2	5	2	1	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-
Epilepsia	14	12	2	2	1	3	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2	-	-	-	-	4	-	-	-
Paralysis generalis	14	13	1	7	1	4	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hypochondria	3	3	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Hysteria	14	1	13	-	7	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Vitia organica cerebri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Til Observation	17	15	2	8	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	3	-
Tilsammen	756	400	356	111	112	35	28	5	2	6	65	71	-	-	5	14	51	13	13	16	18	12	100	79

1889.

Tabel VII. Udskrevne helbredede.

Nombre des sorties en état de guérison.

Melancholia	81	32	49	7	10	2	9	1	-	-	6	11	-	-	-	3	1	3	1	1	4	4	11	7
— cum. stup.	3	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Mania	100	45	55	9	16	3	1	-	-	-	9	13	-	-	3	6	2	3	3	-	1	15	16	
Monomania	8	3	5	-	-	-	-	-	-	-	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Delirium tremens	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Idiotismus congenitus	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Epilepsia	4	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2
Hysteria	3	-	3	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Til Observation	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Tilsammen	203	87	116	17	27	5	10	1	-	-	21	31	-	-	7	8	5	4	4	5	5	27	26	

9

Tabel VIII. Udskevne i Bedring.

Nombre des sorties en état d'amélioration.

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gautstad.		Christiana.		Oslo.	Christianssand.		Eg.		Stavanger.		Bergen.		Rosenbergs.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.																					
Melancholia	80	43	37	27	18	1	4	-	-	-	3	5	-	-	-	-	3	2	1	2	1	-	7	5
— cum. stup.	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mania	54	28	26	12	10	3	2	-	-	-	3	3	-	-	-	1	2	-	2	3	1	-	5	7
Monomania	12	3	9	1	5	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Delirium tremens	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dementia	54	36	18	17	8	3	1	1	1	2	3	1	-	-	1	1	5	1	1	2	2	-	3	1
Idiotismus congenitus	4	2	2	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Epilepsia	5	5	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Paralysis generalis . . .	4	3	1	2	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hypochondria	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hysteria	4	1	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Vitia organica cerebri	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Tilsammen	221	124	97	63	47	8	7	1	1	2	12	12	-	-	1	3	10	3	4	7	7	-	18	15

Tabel IX. Udskevne uhelbredede.

Nombre des sorties en état de non guérison.

Melancholia	42	22	20	4	4	-	4	-	-	-	2	3	-	-	-	-	9	1	-	-	1	2	6	6
— cum. stup.	3	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Mania	22	7	15	-	4	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	2	9
Monomania	27	19	8	1	1	-	-	-	-	-	12	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6	1
Dementia	75	53	22	11	3	4	1	-	1	-	10	8	-	-	1	1	8	1	-	2	2	-	16	6
Idiotismus congenitus	5	5	-	1	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Epilepsia	3	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-
Paralysis generalis . . .	4	4	-	1	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hypochondria	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Hysteria	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Vitia organica cerebri	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Tilsammen	188	116	72	18	14	7	5	-	1	-	30	20	-	-	1	1	20	2	1	2	5	3	33	25

Tabel X. Døde.
 Nombre des décès dans les hospices d'aliénés.

Sygdom.	Samtlige Asylr.			Gaustad ¹⁾		Christi-ania.		Oslo.	Christi-anssand.		Eg. ²⁾		Stavan-ger.		Berger.		Rosen-bergs.		Møllen-dal.		Trond-hjem.		Rotvold.	
	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Melancholia	26	14	12	4	4	1	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	2	1	-	-	-	3	6	2
— cum. stup.	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Mania	12	6	6	2	2	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	2
Monomania	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Dementia	42	23	19	4	5	2	1	2	-	2	3	3	-	-	5	1	5	-	1	2	-	-	3	3
Idiotismus acquisitus..	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
— congenitus.	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Epilepsia	5	3	2	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Paralysis generalis . . .	9	6	3	2	1	1	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Hysteria	2	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	102	58	44	13	13	4	2	3	1	2	7	7	1	-	6	2	10	1	2	2	2	4	13	8

Tabel XI. Tilbageliggende ved Udgangen af 1889.

Nombre des aliénés restés en traitement au 31 décembre 1889.

Melancholia	268	111	157	46	51	11	11	3	-	1	15	32	2	-	1	3	10	8	1	9	4	6	21	33
— cum. stup.	18	9	9	2	2	-	-	-	-	-	2	3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	5	3
Mania	270	111	159	40	50	5	4	4	-	1	12	22	2	3	2	3	11	13	11	11	2	9	26	39
Monomania	97	60	37	12	10	-	-	-	-	-	23	16	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	23	10
Delirium tremens	7	7	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Dementia	586	335	251	53	32	42	29	29	12	12	52	39	-	-	22	26	77	27	19	10	22	21	36	26
Idiotismus acquisitis..	13	9	4	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	2	1	2	1	-	-
— congenitus.	36	26	10	5	2	1	-	1	-	-	8	2	-	-	5	-	-	2	1	-	4	2	2	1
Epilepsia	34	21	13	3	3	3	1	2	-	-	5	2	-	-	1	1	2	1	-	1	6	-	1	2
Paralysis generalis . . .	17	16	1	5	-	2	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	1
Hypochondria	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hysteria	14	-	14	-	8	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Vitia organica cerebri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Til Observation	9	9	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	1	-
Tilsammen	1369	714	655	171	158	66	45	40	13	14	125	121	4	3	32	34	104	52	34	32	43	40	122	116

¹⁾ Paa Gaustad overførtes i Aarets Løb 1 Mand fra Dementia til Mania og 1 Mand fra «til Observation» til Dementia. ²⁾ Paa Eg Asyl er 1 Mand, indlagt «til Observation», overført til Idiota (Imbicillitas).

Tabel XII. Forholdet af Tilbageliggende, Indkomne, Udgaade og Døde til de paa hvert Asyl tilsammen Behandlede.

Rapport du nombre des sorties et des décès comparé au total des aliénés traités dans les hospices.

	Tilsammen for alle Asyler.	Gaustad.	Christiania.	Oslo.	Christianssand	Eg.	Stavanger.	Bergen.	Rosenbergs.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Tilbageliggende fra 1888	63,3	59,01	60,9	88,8	76,4	65,0	100,0	78,1	70,1	68,5	73,4	55,9
Indkomne i 1889.....	36,1	40,99	40,0	11,0	23,5	35,0	-	21,8	29,6	31,5	26,5	44,0
Udgaade helbredede	9,7	8,09	9,4	2,2	-	13,4	-	8,0	6,0	8,7	8,8	13,0
— i Bedring	10,6	20,22	9,4	2,2	8,8	6,2	-	4,6	6,0	11,8	6,2	8,1
— uhelbredede	9,0	5,88	7,5	-	2,9	12,9	-	2,3	10,2	3,3	7,1	14,3
— efter afgiven Erklæring (ind- lagte til Observation)	0,4	0,55	-	-	-	0,5	-	-	0,5	-	-	0,7
Døde	4,9	4,78	3,8	6,6	8,8	3,6	12,5	9,2	5,3	4,5	4,3	5,2
Udgangne og Døde tilsammen	34,5	39,52	30,1	11,0	20,6	36,6	12,5	24,1	27,8	28,2	26,5	41,4
Tilbageliggende ved Aarets Udgang....	65,4	60,48	69,8	88,8	79,4	63,4	87,5	75,8	72,2	71,7	73,4	58,9

Tabel XIII. Oversigt over Tiden paa Aaret for de Syges Indlæggelse paa Asylerne.

Tableau des entrées dans les hospices réparties par mois.

Asyl.	Januar.			Februar.			Marts.			April.			Mai.			Juni.			Juli.			August.			September.			Oktober.			November.			December.					
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.						
Gaustad	22	11	11	13	3	10	16	8	8	21	10	11	26	13	13	25	8	17	21	14	7	13	6	7	15	8	7	17	8	9	19	11	8	15	11	4			
Christiania ¹⁾	5	2	3	6	4	2	2	2	-	11	4	7	4	2	2	4	2	2	6	3	3	8	7	1	3	2	1	6	3	3	6	3	3	2	1	1	1	1	1
Oslo	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Christianssand	2	1	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1	2	1	1
Eg	10	7	3	10	5	5	12	2	10	13	7	6	10	5	5	9	5	4	10	6	4	16	8	8	13	3	10	16	8	8	10	5	5	7	4	3			
Stavanger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bergen	1	-	1	4	-	4	-	-	-	1	-	1	2	1	1	2	2	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2	-	2	3	-	3	3	2	1			
Rosenbergs	6	5	1	10	7	3	10	10	-	3	3	-	2	2	-	9	5	4	5	5	-	5	4	1	4	3	1	6	5	1	3	2	1	1	1	1	1	1	-
Møllendal	3	1	2	1	-	1	4	1	3	1	1	-	3	1	2	-	-	-	4	3	1	5	3	2	2	2	2	3	1	2	2	1	1	1	-	1	1	1	-
Trondhjem	5	3	2	-	-	-	2	2	-	3	-	3	2	2	-	3	2	1	3	2	1	3	1	2	2	2	2	3	2	1	1	1	1	3	1	2			
Rotvold ²⁾	15	10	5	7	4	3	15	11	4	17	7	10	20	11	9	18	9	9	16	10	6	10	4	6	11	7	4	20	12	8	12	6	6	18	9	9			
Tilsammen	69	40	29	51	23	28	63	36	27	70	32	38	69	37	32	70	33	37	65	43	22	64	33	31	50	25	25	74	39	35	57	29	28	53	30	24			

¹⁾ 3 Kvinder indlagte 2 Gange. ²⁾ 1 Mand indkom 3 Gange, 3 Mænd og 1 Kvinde indkom 2 Gange.

Tabel XIV. Antallet af de paa Sindssygeasyleterne Behandlede 1).

Tableau du mouvement des hospices d'aliénés et répartition par formes de maladie.

Sygdom.	Tilbage- liggende fra Aaret 1888.		Indkomne i Aaret 1889.		Tilsammen Behandlede.			Udgaaede								Døde.		Tilbage- liggende ved Ud- gangen af 1889.		Procentforhold til						
								hel- bredede.		i Bedring.		uhel- bredede.		efter af- given Er- klæring.						samtlige for samme Sygdom Behand- lede			samt- lige			
	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	helbre- dede.	Bedring.	uhel- bredede.	Døde.	Behand- lede.	Ind- komne.	
Melancholia	119	147	103	128	497	222	275	32	49	43	37	22	20	-	-	14	12	111	157	16,3	16,1	8,5	5,2	23,8	30,7	
— cum. stup.	6	7	8	5	26	14	12	2	1	1	-	1	2	-	-	1	-	9	9	11,6	3,8	11,6	3,8	1,2	1,7	
Mania	103	149	93	112	457	196	261	45	55	28	26	7	15	-	-	6	6	111	159	21,9	11,8	4,8	2,6	21,8	27,1	
Monomania	63	39	23	20	147	88	59	3	5	3	9	19	8	-	-	3	-	60	37	5,4	8,3	18,4	2,0	7,0	6,0	
Delirium tremens	4	1	5	-	10	9	1	2	-	3	1	-	-	-	-	-	-	7	-	20,0	10,0	-	-	0,5	0,7	
Dementia	338	239	109	71	757	447	310	-	-	36	18	53	22	-	-	23	19	335	251	-	7,1	9,9	5,5	35,7	23,8	
Idiotismus acquisitus	9	4	1	-	14	10	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	9	4	-	-	-	-	0,6	0,1	
— congenitus	22	10	12	2	46	34	12	1	-	2	2	5	-	-	-	1	-	26	10	2,2	8,7	10,9	2,2	2,2	1,8	
Epilepsia	20	17	12	2	51	32	19	1	3	5	-	2	1	-	-	3	2	21	13	7,8	9,8	5,9	9,2	2,4	1,8	
Paralysis generalis	16	4	13	1	34	29	5	-	-	3	1	4	-	-	-	6	3	16	1	-	11,8	11,8	26,5	1,6	1,8	
Hypochondria	-	-	3	-	3	3	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	33,3	66,6	-	0,1	0,4	
Hysteria	-	13	1	13	27	1	26	-	3	1	3	-	4	-	-	2	-	14	11,1	14,8	14,8	7,4	1,3	1,8		
Vitia organica cerebri	2	-	-	-	2	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	50,0	50,0	-	0,09	-	
Til Observation	3	1	15	2	21	18	3	2)	1	-	-	-	-	-	6	3	-	9	-	-	-	1	-	-	-	
Tilsammen	705	631	400	356	2092	1105	987	87	116	124	97	116	72	6	3	58	44	714	655							

1) cfr. Anmærkning til Tabel XI. 2) Fra Trondhjems Asyl.

Tabel XV. De Sindssyges Alder ved Indlæggelsen.

Répartition des aliénés par âge et par sexe lors de leur admission dans les hospices.

Asyl.	Tilsammen.	Deraf		10—		15—		20—		30—		40—		50—		60—		70—		Uopgivet.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Gaustad	223	111	112	3	-	7	10	38	28	22	31	17	21	11	10	9	9	2	3	2	-
Christiania	63	35	28	-	-	1	-	9	10	10	9	12	4	2	4	1	1	-	-	-	-
Oslo	5	-	5	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-
Christianssand	8	2	6	-	-	-	-	1	1	1	-	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Eg	136	65	71	-	-	3	6	19	23	17	16	11	13	6	8	8	4	1	1	-	-
Stavanger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bergen	19	5	14	-	-	-	-	3	7	1	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Rosenbergs	64	51	13	-	-	3	1	16	4	12	-	8	2	5	4	7	2	-	-	-	-
Møllendal	29	13	16	-	-	-	-	4	4	5	4	2	3	1	3	1	1	-	1	-	-
Trondhjem	30	18	12	-	-	1	-	3	3	7	4	5	2	1	2	1	1	-	-	-	-
Rotvold ¹⁾	176	97	79	2	2	6	5	39	25	15	14	20	17	12	11	1	4	2	1	-	-
Tilsammen	753	397	356	5	2	21	22	132	107	89	86	75	66	40	44	28	23	5	6	2	-

1) 3 Mænd, indlagte til Observation, ikke medregnede.

Tabel XVI. Sygdommens Varighed ved Indlæggelsen.

Durée de la maladie ou du dernier accès lors de l'admission des aliénés

Asyl.	Tilsammen.	Deraf		Under 1/2 Aar.			1/2—			1—			2 Aar og derover.			uopgivet og ukjendt.		
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.
Gaustad ¹⁾	215	103	112	83	23	60	25	14	11	12	5	7	51	31	20	44	30	14
Christiania	63	35	28	16	3	13	5	4	1	9	7	2	20	11	9	13	10	3
Oslo	5	-	5	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	1
Christianssand	8	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	2	6	-	-	-
Eg ²⁾	133	64	69	63	21	42	16	8	8	9	4	5	33	21	12	12	10	2
Stavanger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bergen	19	5	14	9	-	9	1	1	-	1	1	-	8	3	5	-	-	-
Rosenbergs	64	51	13	36	26	10	1	1	-	7	6	1	20	18	2	-	-	-
Møllendal	29	13	16	15	8	7	1	-	1	2	-	2	11	5	6	-	-	-
Trondhjem	30	18	12	8	4	4	2	1	1	3	2	1	17	11	6	-	-	-
Rotvold ³⁾	176	97	79	102	53	49	21	8	13	9	6	3	35	22	13	9	8	1
Tilsammen	742	388	354	334	138	196	72	37	35	52	31	21	205	124	81	79	58	21

1) 8 Mænd, indlagte til Observation, ikke medregnede. 2) 1 Mand og 2 Kvinder, indlagte til Observation, ikke medregnede. 3) 3 Mænd, indlagte til Observation, ikke medregnede.

Tabel XVII. De opgivne Dødsarsager

Causes de décès indiquées pour les

Dødsarsag.	Tilsammen.	Deraf		Gaustad.	Christiania.	Oslo.	Christianssand.	Eg.	Stavanger.	Bergen.	Rosenbergs.	Møllendal.	Trondhjenn.	Rotvold.
		Md.	Kv.											
Abcessus pulmonum	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Apoplexia cerebri	2	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-
Debilitas senilis	4	1	3	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-
Empyema	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Epilepsia	3	2	1	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-
Febris rheumatica	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— typhoidea	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Gastritis chronica	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Hydrocephalus internus . . .	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Insania ¹⁾	16	11	5	8	-	-	-	1	1	-	-	-	-	6
Morbus Brightii	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Obstructio alvi, Ileus	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Paralysis	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
— generalis	6	3	3	2	2	-	-	1	-	-	-	-	1	-
Parametritis	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Peritonitis	2	2	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Pleuritis	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pneumonia	10	5	5	1	1	1	-	4	-	-	1	-	1	1
Pyæmia	3	3	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-
Tuberculosis miliaris acuta	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
— pulmonum	29	16	13	4	2	2	-	6	-	-	3	-	2	10
— aliorum organ.	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Typhlitis ulcerosa	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Vitia organica cerebri	3	-	3	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
— — cordis	4	3	1	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
— — renum	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen af Sygdom	99	57	42	26	6	3	3	13	1	7	11	4	5	20
Suicidium	3	2	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1
Samtlige Dødsfald	102	59	43	26	6	3	3	14	1	8	11	4	5	21

1) For 1 Mand mangler Aldersopgave.

hos de paa Asylerne Døde.

aliénés décédés dans les hospices.

Alder og Kjøen.

15—20		20—30		30—40		40—50		50—60		60—70		70—80		80—90	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	I	-	-	-
I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
-	-	I	-	-	I	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-
I	-	I	-	-	-	4	-	4	3	-	2	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	I	I	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	3	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-
I	-	I	-	I	2	-	-	2	2	-	-	-	-	-	I
-	-	-	-	-	-	I	-	I	-	I	-	-	-	-	-
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	6	7	6	4	I	-	I	2	2	-	-	-	-	-
-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	I	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	I	-	-	I	-	-	-	-	-	2	-	-	-
-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	I	II	IO	8	13	9	I	15	10	5	2	5	4	-	I
-	-	-	-	-	I	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	I	II	IO	8	14	II	I	15	10	5	2	5	4	-	I

Tabel XVIII. De Indkomnes Hjemstavn.

Tableau des entrées réparties par domicile des aliénés.

	Tilsammen.	Gaustad.	Christiania.	Oslo.	Christianssand.	Eg.	Stavanger.	Bergen.	Rosenbergs.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.
Landdistrikterne:												
Akershus Amt	21	19	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Smaalenes	23	21	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Buskeruds	28	26	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Jarlsberg og Laurviks	29	28	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Hedemarkens	34	25	2	1	-	-	-	-	-	-	-	6
Christians	19	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Bratsbergs	19	3	-	-	-	15	-	-	1	-	-	-
Nedenæs	32	-	1	-	-	31	-	-	-	-	-	-
Lister og Mandals	29	-	-	-	1	27	-	-	-	1	-	-
Stavanger	22	-	-	-	-	15	-	-	4	2	-	1
Søndre Bergenhus	48	1	-	-	-	8	-	2	23	13	-	1
Nordre	25	1	-	-	-	3	-	-	12	4	-	5
Romsdals	36	-	1	-	-	-	-	-	2	2	1	30
Søndre Trondhjems	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	32
Nordre	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	20
Nordlands	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	36
Tromsø	15	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
Finmarkens	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
Landdistrikterne tilsammen	501	143	8	2	1	100	-	2	42	23	22	158
Byerne:												
Christiania	101	42	52	3	-	2	-	-	1	-	-	1
Drøbak	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Son	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Moss	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Fredriksstad	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fredrikshald	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Drammen	5	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsberg	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svelvik	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Holmestrand	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aasgaardsstrand	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Horten	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tønsberg	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sandefjord	2	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Laurvik	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fredriksværn	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsvinger	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjøvik	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skien	4	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Porsgrund	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Østerrisør	3	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Arendal	4	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Christianssand	11	-	-	-	7	4	-	-	-	-	-	-
Mandal	3	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Farsund	4	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Ekersund	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Stavanger	13	1	-	-	-	6	-	-	5	-	-	1
Lateris	175	70	54	3	7	31	-	-	7	-	-	3

Tabel XVIII (Forts.).	Tilsammen.	Gaustad.	Christiania.	Oslo.	Christianssand.	Eg.	Stavanger.	Bergen.	Rosenbergs.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.
Transport	175	70	54	3	7	31	-	-	7	-	-	3
Haugesund	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Bergen	41	1	-	-	-	3	-	17	14	5	-	1
Aalesund	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Molde	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Christianssand	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Trondhjem	15	1	-	-	-	-	-	-	-	-	8	6
Levanger	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Namsos	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mosjøen	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Tromsø	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Byerne tilsammen	242	73	54	3	7	34	-	17	21	6	8	19
Fra Sverige	9	5	1	-	-	2	-	-	-	-	-	1
— Finland	2	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Udenfor Riget	11	6	1	-	-	2	-	-	1	-	-	1
Hjemstavn uopgivet for ...	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ialt Indkomne	756	223	63	5	8	136	-	19	64	29	30	179

Tabel XIX. Oversigt over Ægteskabsforholdene hos de Indkomne.

Tableau des entrées réparties par état civil.

Asyl.	Ugifte.			Gifte.			Enkemænd.	Enker.	Ukjendt eller uopgivet Stand.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.			Tils.	Md.	Kv.
Gaustad	134	72	62	73	33	40	4	10	2	2	-
Christiania ...	34	18	16	28	17	11	-	1	-	-	-
Oslo	2	-	2	2	-	2	-	1	-	-	-
Christianssand	5	2	3	2	-	2	-	1	-	-	-
Eg	85	44	41	45	20	25	1	5	-	-	-
Stavanger ...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bergen	11	4	7	7	1	6	-	1	-	-	-
Rosenbergs ...	38	34	4	17	12	5	5	4	-	-	-
Møllendal ...	22	9	13	7	4	3	-	-	-	-	-
Trondhjem ...	12	8	4	18	10	8	-	-	-	-	-
Rotvold ¹⁾ ...	109	71	38	61	24	37	2	4	-	-	-
Tilsammen	452	262	190	260	121	139	12	27	2	2	-

¹⁾ 3 Mænd, indlagte til Observation, ikke medregnede.

Tabel XX. Liste over de opgivne Aarsager til

Tableau des entrées dans les hospices d'aliénés

	Tilsammen.			Gaustad.		Christiania.		Oslo.
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.
		Md.	Kv.					
Arveligt Anlæg.....	193	92	101	36	42	-	-	-
— — og Alderdom	1	-	1	-	1	-	-	-
— — - Svangerskab, Barselseng, Diegivning	5	-	5	-	3	-	-	-
— — - Drik	4	4	-	1	-	-	-	-
— — - Hysteri.....	2	-	2	-	2	-	-	-
— — - legemlig Sygdom	11	4	7	1	6	-	-	-
— — - — og Sinds- indtryk, religiøse Ind- flydelser	3	1	2	1	2	-	-	-
— — - Overanstængelse	3	1	2	1	2	-	-	-
— — - religiøse Indflydelser ..	6	3	3	3	3	-	-	-
— — - Selvbesmittelse	0	9	-	2	-	-	-	-
— — - Sindslidelser, smertelige Sindsindtryk, Kjærlig- hedssorg, ulykkelige Fa- milieforhold, aandelig Anstængelse	36	13	23	4	13	-	-	-
— — - Syphilis	2	1	1	1	1	-	-	-
— — - — og Drik	1	1	-	1	-	-	-	-
— — - Søvnløshed	1	1	-	-	-	-	-	-
Alderdom	2	1	1	-	-	-	-	1
— og Familiesorg, religiøse Ind- flydelser	1	-	1	-	1	-	-	-
— - legemlig Sygdom	2	1	1	1	1	-	-	-
Barselseng	9	-	9	-	3	-	2	-
— og Familietvist	1	-	1	-	-	-	-	-
— - Nervefeber	1	-	1	-	-	-	-	1
— - Nød	1	-	1	-	-	-	-	-
— - ulykkeligt Ægteskab	1	-	1	-	-	-	-	-
Blegst	1	-	1	-	-	-	-	-
Blodtab (Aareladninger)	1	-	1	-	-	-	-	-
Digestionsuordener	11	3	8	-	-	3	8	-
Drik	24	24	-	5	-	6	-	-
Epilepsi	5	4	1	1	1	-	-	-
Familietvist	1	-	1	-	-	-	-	-
Frygt for Aflæggelse af falsk Ed	1	1	-	-	-	-	-	-
Febersygdom	5	1	4	-	-	-	-	-
Fængselsstraf	7	7	-	4	-	-	-	-
Idiotisme	1	1	-	-	-	-	-	-
Jalousi	2	2	-	-	-	-	-	-
Kjærlighedssorg	10	4	6	-	-	-	-	-
— og religiøse Indflydelser ..	4	2	2	-	1	-	-	-
Medfødt Svaghed	3	3	-	-	-	1	-	-
Menstruationsuordener, Livmodersygdom ..	3	-	3	-	-	-	3	-

Sindssygdом hos de paa Asylerne indlagte Syge.

réparties par cause présumée de la maladie.

Christians- sand.		Eg.		Stavan- ger.		Bergen.		Rosen- bergs.		Møllen- dal.		Trond- hjem.		Rotvold.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	-	19	32	-	-	-	2	11	1	1	1	4	4	21	19
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	3	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-
-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	5	9
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
-	-	2	-	-	-	1	-	7	-	-	-	1	-	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-

Tabel XX (Forts.).	Tilsammen.			Gaustad.		Christiania.		Oslo.
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.
		Md.	Kv.					
Neurastheni	3	1	2	-	-	1	2	-
Næringsorg og økonomisk Bekymring . . .	3	2	1	-	-	-	-	-
Ondtliden	21	9	12	-	-	5	6	-
Overanstængelse	10	3	7	-	-	-	-	-
— og Selvbesmittelse	1	-	1	-	1	-	-	-
— (smertelige) Sindsind-								
tryk	1	1	-	1	-	-	-	-
Religiøse Indflydelser, Grublerier	29	13	16	-	5	-	-	-
— og Selvbesmittelse	1	-	1	-	-	-	-	-
Svage Aandsevner	1	1	-	-	-	-	-	-
Selvbesmittelse	13	13	-	2	-	6	-	-
— og smertelige Sindsindtryk	5	5	-	1	-	-	-	-
Sindslidelser og smertelige Sindsindtryk . .	41	16	25	-	3	2	1	-
Skræk	10	4	6	-	-	-	-	-
Skuffelser	1	-	1	-	-	-	-	-
Sorg	6	1	5	-	-	-	-	-
Stød paa Hovedet	9	8	1	-	-	2	-	-
Svangerskab	1	-	1	-	-	-	-	-
Sygdom, legemlig	9	4	5	1	1	1	2	-
Syphilidophobi	1	1	-	-	-	-	-	-
Syphilis	25	18	7	10	2	7	1	-
Ulykkelig Ægteskab	1	-	1	-	1	-	-	-
Uordentligt Liv	1	1	-	-	-	-	-	-
Ukjendt, uopgIVEN Aarsag	163	97	66	22	17	-	-	2
Tilsammen	730	382	348	¹⁾ 103	112	34	25	4

¹⁾ 8 Mænd, indlagte til Observation, ikke medregnede. ²⁾ 1 Mand og 2 Kvinder, indlagte til Kvinder. ⁴⁾ 3 Mænd, indlagte til Observation, ikke medregnede, ligeledes er 1 Mand, indkommen

Christians- sand.		Eg.		Stavan- ger.		Bergen.		Rosen- bergs.		Møllen- dal.		Trønd- hjem.		Rotvold.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	1	1	-	-	-	1	3	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	2	5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	6	2	3	4	-	-	4	4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	2	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-
-	-	2	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	12	17
-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	2	-	-	3	2
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	3	-	-
-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	3	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	3	31	21	-	-	1	2	12	1	1	3	2	2	23	15
2	6	²⁾ 64	²⁾ 69	-	-	5	14	51	13	³⁾ 13	³⁾ 16	18	11	⁴⁾ 92	⁴⁾ 78

Observation, ikke medregnede. ³⁾ Sindssygdom forekom i nærpaarørende Familie af 4 Mænd og 3 3 Gange, og 3 Mænd og 1 Kvinde, indkomne 2 Gange, her kun regnet en Gang hver.

Tabel XXI. Oversigt over de paa Sindssyge-

Tableau des entrées réparties par

	Tilsammen.			Gautstad.		Christiania.		Oslo.
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.
		Md.	Kv.					
Bonde- Husmand- Inderststanden	268	146	122	29	34	-	-	1
Borgerstanden	9	4	5	-	2	-	-	-
Arbejderstanden	97	62	35	20	11	4	4	3
Embeds- og Bestillingsstanden	21	15	6	10	2	-	-	1
Forskjellige Funktionærer	13	9	4	4	3	-	-	-
Haandværkerstanden	97	61	36	13	11	17	10	-
Handelstanden	25	15	10	4	5	6	2	-
Lægds- og Fattiglemmer	29	8	21	1	4	1	-	-
Militærstanden	3	3	-	2	-	-	-	-
Omstreifere	5	4	1	3	-	-	-	-
Skolelærerstanden	7	4	3	1	3	-	-	-
Straffanger	8	7	1	5	1	-	-	-
Studerende	6	6	-	3	-	-	-	-
Sømandsstanden	53	34	19	10	5	2	1	-
Tjenerstanden	107	15	92	5	30	3	11	-
Uden Stilling	5	4	1	1	1	2	-	-
Tilsammen	¹⁾ 753	397	356	111	112	35	28	5

¹⁾ 3 paa Rotvold Asyl til Observation indlagte Mænd ikke medregnede.

Tabel XXII. Oversigt over

Relevé de l'application

Asyl.	Tilsammen.						Indspærring er anvendt i følgende Antal Timer pr. 100 Liggedage.	Voldsomhed.				Voldsomhed og Uro.				Ødelæggelses- lyst.			
	Tilfælde.			Personer.				Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.	
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Gautstad	12	11	1	12	11	1	0,102	2	-	2	-	5	1	5	1	-	-	-	-
Oslo	19	-	19	11	-	11	1,29	-	19	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Eg	15	3	12	12	3	9	0,106	3	12	3	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Bergen	41	33	8	12	6	6	42,84	2	-	2	-	29	8	3	6	-	-	-	-
Rosenbergs	43	27	16	24	18	6	83,16	7	14	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Møllendal	23	12	11	16	8	8	17,58	9	-	5	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Trondhjem	2	-	2	-	-	2	5,22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rotvold ¹⁾	128	61	67	64	29	35	0,24	48	22	18	13	-	-	-	-	2	5	2	4
Tilsammen	283	147	136	153	75	78		71	67	36	37	34	9	8	7	2	6	2	5

¹⁾ Da flere Syge til forskjellige Tider have været indspærrede paa Grund af forskjellige og 31 Kvinder, tilsammen 56.

assylterne Indkomnes Stand og Stilling.

profession et par condition sociale.

Christianssand.		Eg.		Stavanger.		Bergen.		Rosenbergs.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	1	27	21	-	-	-	-	19	7	6	2	10	10	55	46
-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	2
1	3	10	5	-	-	2	1	8	-	2	1	1	-	14	7
-	-	-	1	-	-	-	1	2	-	1	-	-	-	2	1
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1
-	-	3	5	-	-	1	3	10	2	2	1	4	-	11	4
-	-	2	3	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-
-	2	2	5	-	-	-	-	1	1	-	4	1	-	2	5
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-
1	-	13	8	-	-	-	2	4	1	-	-	2	2	2	-
-	-	1	22	-	-	-	7	2	2	1	8	-	-	3	12
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
2	6	65	71	-	-	5	14	51	13	13	16	18	12	97	79

Anvendelse af Indespærring.

de reclusion.

Uro.				Uro og Ødelæggelseslyst.				Uro og Tilbøielighed til at gaa nøgen.				Usømmelig Opførsel.				Undvigelsestrang.				Selvmordstrang.			
Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	-	-	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	19	2	11	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2	-	1	-
3	10	3	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	36	6	14	-	-	-	-	1	1	-	-	3	4	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-
11	47	9	22	23	2	15	2	-	1	-	1	3	4	3	4	1	-	1	-	2	-	1	-

Sygdomssymptomer, er det virkelige Antal Personer, som have været underkastet Tvang, 25 Mænd

Tabel XXIII. Middeltal af daglig

Nombre moyen par jour des aliénés occupés

Asyl.	Tilsammen.			Gaards-, Mark- og Havearbeide.			Brændeskjæring og Bæring af Kul og Ved.			Haandværksarbeide.		
	Tils.	Md.	Rv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.
Gaustad	159,2	79,2	80,0	17,3	12,9	4,4	11,8	11,8	-	4,6	4,6	-
Christiania	35,3	22,3	13,0	-	-	-	-	-	-	6,8	6,8	-
Oslo	12,9	-	12,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Christianssand	11,5	7,0	4,5	-	-	-	2,5	2,5	-	2,5	2,5	-
Eg	115,9	65,5	50,4	13,5	11,0	2,5	9,9	9,9	-	8,0	8,0	-
Stavanger ¹⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bergen	29,2	15,0	14,2	-	-	-	-	-	-	2,0	2,0	-
Rosenbergs	72,1	54,3	17,8	14,2	14,2	-	1,4	1,4	-	4,2	4,2	-
Møllendal	37,2	19,0	18,2	1,5	1,5	-	1,0	1,0	-	1,8	1,8	-
Trondhjem	53,0	31,9	21,1	0,1	0,1	-	5,0	5,0	-	3,5	3,5	-
Rotvold	116,7	52,1	64,6	6,7	6,8	0,4	17,7	17,7	-	2,6	2,6	-

¹⁾ Arbeidsvirksomheden var høist ubetydelig.

arbejdende Syge i Asylerne.

au travail dans les divers hospices.

Husgjerning.			Drev- og Uld- plukning.			Not- og Garn- binding.			Kvindeligt Haandarbeide.			Kontorarbeide.			Arbeiden- de Syge i Forhold til Middel- belægget i pCt.
Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	
43,0	15,0	28,0	34,4	34,4	-	-	-	-	47,0	-	47,0	0,5	0,5	-	48,4
13,5	9,0	4,5	6,5	6,5	-	-	-	-	8,5	-	8,5	-	-	-	33,7
3,1	-	3,1	3,6	-	3,6	-	-	-	6,2	-	6,2	-	-	-	33,0
2,0	-	2,0	-	-	-	-	-	-	4,5	-	4,5	-	-	-	56,3
28,9	16,8	12,1	27,0	18,2	8,8	-	-	-	26,9	-	26,9	1,6	1,6	-	46,7
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9,0	4,0	5,0	4,8	4,8	-	4,2	4,2	-	9,2	-	9,2	-	-	-	45,0
18,1	14,2	3,9	20,3	20,3	-	-	-	-	13,9	-	13,9	-	-	-	44,4
6,4	2,2	4,2	7,5	6,5	1,0	6,0	6,0	-	13,0	-	13,0	-	-	-	58,3
10,3	5,3	5,0	17,2	17,2	-	0,8	0,8	-	16,1	-	16,1	-	-	-	63,7
28,4	17,4	21,0	10,7	6,9	3,8	1,1	1,1	-	40,7	-	40,7	0,1	0,1	-	50,2

Af Direktør A. Lindboe's Beretning for Gaustad Asyl.

Extrait. du rapport sur l'établissement d'aliénés de Gaustad.

— — Angaaende de *Døde* anføres Følgende:

Hos de under Dødsaaarsagen «*Insania*» Opførte fandtes ved Sektionen de sædvanlige Forandringer udtalt i mindre eller stærkere Grad, og Døden indtraadte som oftest efter længere Svaghedstilstand. Hos en Kvinde, der havde megen Vanskelighed ved at beholde, hvad hun nød, saa det i den senere Tid var nødvendigt at give kun flydende Næring i skevis, var Ventrikelen temmelig udvidet og lang, næsten tarmlignende, med stærk Forsnevning af Pylorus; det submukøse Væv var her fast og haardt og viste ved mikroskopisk Undersøgelse, foretagen paa det patologisk-anatomiske Institut, betydelig Fortykkelse af Muskellaget, ligesom Epithel- og Kjertellaget syntes noget hypotrofisk, men uden Tegn paa Cancer. Hos den for *Paralysis generalis* opførte Mand fandtes tillige nogen Tuberkulose i Lungerne.

Den ene af de under Dødsaaarsagen «*Vitia organ. cerebri*» opførte Kvinder var en 49-aarig Dame, gift, der antoges at have haft Syfilis; hun indkom den 1ste Juni 1885; 11 Aar tidligere havde hun været behandlet for Hæmaturia, led allerede dengang af Afasi og usikker, slingrende Gang og daarligt Syn, samt var behandlet med Merkur og Jodkalium. Alle disse Fænomener forværredes efterhaanden, og i 1878—79 kom der hyppige epileptoide Anfald. Hendes Intelligents svækkedes efterhaanden, hun fik forskjellige Ideer om Forgiftning af sit Blod o. s. v.

Hun var under Opholdet paa Asylet forvirret, med usammenhængende Tale om forskellige legemlige Fornemmelser og Forklaring af disse, uden at det var muligt at faa nogen synderlig Mening deri, havde fra og til Krampetrækninger af kort Varighed, var ofte urolig og pratende, urenlig, og blev efterhaanden sløvere. Vinteren 1888—89 vare Krampeanfaldene hyppigere med Trækninger, især i høire Arm, samt Dreining af Hovedet og Øinene til høire; den 18de Marts 1889 indfandt sig Lamhed i høire Arm og Dagen efter ogsaa i høire Ben med nogen Kontraktur af Tærnes Flexores. Tungen devierede lidt til høire, der indfandt sig Trækninger i Extremiteterne paa høire Side fremdeles med stærke Dreininger af Hoved og Øine til høire. Disse Anfald vedvarede næsten ustandselig i flere Dage; den 23de Marts var

hun atter nok saa brav, spiste ganske godt, havde ingen Anfald, høire Arm var ikke saa slap som før, men hun ynkede sig noget ved Bevægelse af den; Respirationen, der var noget besværet, blev den 24de Marts mere tung, og hun døde stille og rolig samme Dag. Ved Sektionen fandtes Lakunar lidt skjæv, tynd og gjennemskinnende, de tynde Hinder vare noget hvidfarvede, fortykkede og adskillig injicerede, løstes noget vanskeligt fra Kortikalis, dog uden Substantstab af denne. Over venstre, indre Parietallap, især over Gyrus angularis, var Dura mater fastvoxet til de tynde Hinder. Hjernesubstansen i dette Parti viste sig bortramolleret i følgende Udstrækning: Hele Gyrus angularis, hele Gyrus parietalis inferior anterior undtagen dens forreste Del, omtrent to Trediedele af Gyrus temporalis, primus og secundus. I nævnte Parti hvor Hjernesubstansen paa Randene viser sig som ulcereret og afplattet, hvælver sig i Midten frem en Vulst af en stor Valnøds Størrelse, gul Farve og fluktuerende. Hele bagre Halvdel af denne Hemisfære er flotterende og bævrende, Sideventrikelen viser sig i sin hele Længde noget udvidet; særlig gjælder dette det Parti, hvor bagre og nedre Horn støder sammen; her er Udvidningen ganske betydelig, og den ydre Væg bugter sig ud til nævnte, udad fremspringende Vulst, der ligesom hele Ventrikelen er fyldt med et klart Serum. Ependymet fortykket, danner en hvid, fast Membran. Ingen atheromatøse Afsætninger i Basalkarrene. Lige under høire Oliven et punktformigt Mærke, tilsyneladende efter en gammel Blødning. I Hjertet fandtes Mitralklappen fortykket og skrumpet, Aortaklapperne noget rigide; i Aorta en Del smaa Ujevnheder, Fortykkelser af Intima; nogen Hypostase i begge Lunger, i høire et lidet Infarkt.

Hos en af de for *Vitia organ. cordis* opførte, en 29-aarig Tjenestepige, fandtes i de noget fortykkede og ødematøse tynde Hinder flere mindre og større, friske Blødninger; i høire Fossa Sylvii, netop i Vinkelen lige under Operkulum, fandtes et Aneurisma, udgaaede fra en af Grenene af Art. fossæ Sylvii, hvilket i levende Live ingen lokale Symptomer havde fremkaldt. Præparatet blev leveret til det pathologisk-anatomiske Institut.

— — Med Hensyn til de Indkomnes Stilling kan der meddeles, at Antallet af sindssyge Forbrydere, dels direkte indlagte fra Strafanstalterne paa Grund af deres Sygdom, dels indlagte af Politiovrighederne som farlige og dels indlagte til Observation af deres mentale Tilstand, i Aarets Løb, særlig i dets sidste Halvdel, var temmelig stort og til betydelig Gene for Sygebehandlingen, idet enkelte Afdelinger maatte paa det Nærmeste omdannes til Fængsel, og desuagtet Rømningsforsøg — anstillede med stor List og paa for de andre Syge høist generende Maader — ikke stod til at undgaa. Efterhaanden er dog i den sidste Tid Tilstanden bleven noget taaleligere, men Direktøren frygter for, at det kun er forbigaaende.

Den *psychiatriske Undervisning* afholdtes i 1ste Semester 1889 for 33 Studerende.

Bespisningen (Forpleiningen). Den Gjennemsnitlige daglige Bespisningsudgift udgjorde for begge Forpleiningsklasser Øre 58.58 *).

Den omfatter Alle, der nyde Kost paa Asylet, baade Syge, Tjenere og endel andre Betjente, ligesom heri er medregnet, hvad der medgaar ved selskabelige Sammenkomster og Festligheder, hvilket især ved det paa Asylet værende store Antal 1ste Forpleiningspatienter, der er beregnet til 50 pr. Dag, men endog kan overskride dette Antal, andrager til ikke saa ubetydeligt.

Samlet Driftsudgift for Budgetaaret udgjorde Kr. 1.47 for hver Syg pr. Forpleiningsdag.

*) For tidligere og indeværende Budgetaar er heri ogsaa medregnet Udgift til Tobak.

Generalextrakt

af **Gaustad** Sindssygeasyls Hovedbog for Regnskabsaaret $\frac{1}{7}$ 1888— $\frac{30}{6}$ 1889.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Gaustad
 $\frac{1}{7}$ 1888— $\frac{30}{6}$ 1889.

Indtægter:

	Kr.	Kr.
Beholdningen den $\frac{1}{7}$ 88 var:		
a) vedkommende efternævnte Konti:		
Forpleiningen	2 128.81	
Vask og Renhold	169.79	
Belysning	45.83	
Brændsel	6 296.55	
Bygningerne a	1 059.33	
Arbejdsvirksomhed. Udgift	1 525.39	
Inventariet	963.75	
Jordbruget e	18 257.58	
Lager Konto	2 245.56	
Diverse Indtægter	200.00	
	32 892.69	
b) Tilgodehavende hos Patienterne:		
ældre Fordringer	783.12	
nye —	44 121.12	
c) Kassebeholdning	15 451.51	

	Kr.	Kr.
Indtægter i Aaret.		
A. Kurpenge		
B. Arbejdsvirksomhed	177 978.24	
C. Gartneriet	9 844.98	
D. Jordbruget	2 348.69	
No. 1. Levnetsmidler		
No. 2. Kontante Indtægter	34 323.70	
No. 3. Do. Do. tilfældige	1 348.60	
E 1. Diverse Indtægter	353.10	
E 2. Do. Do. (extraordinært)	345.03	
	3 091.00	
Lager Konto		229 633.35
		5.21
		312 887.00
<i>Den 30te Juni 1888</i> havdes i Beholdninger og Kontanter	93 248.44	
<i>Den 30te Juni 1889</i> havdes i Beholdninger og Kontanter	88 968.72	
Altsaa den reducerede Beholdning	4 279.72	

Udgifter:

	Kr.	Kr.
A. Lønninger	46 325.08	
B. Forpleiningen	83 138.77	
C. Syges Adspredelse	1 388 11	
D a. Bygninger, Gas og Vandledning	11 518.00	
D b. Bygninger extraordinært	12 300.00	
E. Inventariet	8 773.66	
F. Belysningen	7 268.68	

	Kr.	Kr.
G. Brændsel	12 925.60	
H. Medicinske Fornødenheder	3 348.92	
I. Bibliotheket	327.32	
K. Kontorudgifter	850.35	
L. Vask og Renholdelse	2 812.76	
M. Arbeidsvirksomheden	7 500.49	
N. Heste og Dagarbeide	3 600.00	
O. Gartneriet	2 128.79	
P. Jordbruget:		
a) Lønninger	5 280.00	
b) Arbejdspenge	5 975.20	
c) Besætningens Komplettering	7 081.73	
d) Skatter og Afgifter	930.87	
e) Andre Udgifter	8 174.26	
Q. Tilfældige Udgifter	2 269.69	
		233 918.28
Beholdningerne den 30te Juni 1889 vare:		
a) vedkommende efternævnte Konti:		
Forpleiningen	2 146.72	
Vask og Renholdelse	288.81	
Belysningen	68.62	
Brændsel	3 679.40	
Bygningerne D a	1 379.41	
Arbeidsvirksomhedens Udgift	1 767.16	
Inventariet	1 450.42	
Jordbruget e	18 614.76	
Lager Konto	2 429.72	
b) Tilgodehavende hos Patienterne:		
ældste Fordringer . . . . . Kr.	148.64	
ældre — . . . . . «	495.70	
nye — . . . . . %	44 281.78	
	44 925.92	
c) Kassebeholdning	12 217.78	
		88 968.72
		<u>322 887.00</u>
Aarets Udgifter udgjør	233 918.28	
Do. Indtægter do.	229 638.56	
Kapitalen formindsket med	4 279.72	

	Kr.	Kr.
Til ekstraordinære Bygningsarbejder er medgaaet . . .	12 300.00	
Indbetalt af Statskassen som krediteret Diverse Indtægter E ² , Kr. 2 663.40 og Kr. 427.60 af Chra. Kommune, konterede sammesteds	3 091.00	
	9 209.00	
Naar herfra fradrages ovenanførte Beløb	4 279.72	
Blicher der altsaa et Overskud af	4 929.28	

Af Overlæge P. Wings Beretning for Christiania Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Christiania.

— — Det samlede Antal i Aaret indkomne Patienter var 63, idet 3 Kvinder ere indkomne 2 Gange.

— Samtlige, udenbys Kommuner tilhørende Patienter, opholdt sig ved deres Indlæggelse i Asylet i Christiania og optoges efter Christiania Fattigvæsens eller Politiets Requisition.

— — Angaaende *tidligere Anfald* af Sindssygdom er for de i forløbne Aar i Asylet Optagne meddelt, at der har været:

Intet Anfald hos	20	Mænd,	16	Kvinder,
1 « «	3	—	7	—
flere « «	7	—	4	—
intet herom oplyst hos	5	—	1	—

Angaaende Sindssygdom i de Nyoptagnes *Slægt*, har man erholdt Meddelelse om, at Sindssygdomme er forekommet:

I den nærmeste Slægt hos	5	Mænd,	13	Kvinder,
i den fjærnere Slægt hos	4	—	4	—
at Sindssygdomme ei ere forekomne i Slægten hos ...	17	—	9	—
herom intet meddelt hos	9	—	2	—

Efter en somatisk Inddeling i *idiopathiske* og *sympathiske* Sindssygdomme have af de i Aaret optagne 60 Syge 23 Patienter (nemlig 18 Mænd og 5 Kvinder) antagelig lidt af idiopathisk 35 Patienter, (15 Mænd og 20 Kvinder) antagelig lidt af sympathisk Sindssygdom.

Hos 1 Patient kunde i denne Henseende intet Bestemt faaes frem.

Hos de 59 Syge, hos hvilke den somatiske Aarsag var efterviselig, var denne:

1. Primær Hjerneaffektion fremkaldt ved psychisk Indvirkning hos .....
2. Hjernekomotion og Stød paa Hovedet .....
3. Primære Kongestioner til Hjernen hos .....
4. Medfødt mangelfuld Udvikling af Hjernen .....
5. Neurasthenia hos .....
6. Syfilis .....
7. Overdreven Nydelse af Spirituosa .....
8. Sekundær Hjerneaffektion, fremkaldt ved Digestionsuordener .....
9. Sekundær Hjerneaffektion, fremkaldt ved Barselseng .....
10. — — — — — Menstruationsuordener .....
11. Ved en organisk Uterinsygdom hos .....
12. Sekundær Hjerneaffektion, fremkaldt ved Masturbation hos .....

13.	Lungesvindstot	-	Mænd	og	1	Kvinde.
14.	Organisk Hjertesygdom hos	1	—	-	-	—
16.	Anæmia (fremkaldt ved Ondtlidende, Sult, slette Boliger o. s. v.)	5	—	-	6	—

Hos flere Patienter maa ogsaa flere af de her anførte Aarsager antages at have været fællesvirkende, ligesom ogsaa Familieanlægget til Sindssygdom hos mange af dem formentlig har haft en stor Indflydelse.

6 Patienter, nemlig 4 Mænd og 2 Kvinder døde:

1. S. E., 38 Aar, ugift Sypige, havde 8 Aar tidligere været behandlet for konstitutionel Syfilis med en Sublimatkur og antagelig i 2 à 3 Aar før Optagelsen i Asylet været sindssyg. Hun led ved Optagelsen af en fuldt udviklet Paralysis generalis; om Sindssygdom i Familien Intet oplyst. Hun døde den 21de Januar 1889 af denne Sygdom.

Sektion. Liget i høj Grad afmagret, med atrofisk og mikroskopisk paaviselig fedtdegenereret Muskulatur. Hjernens tynde Hinder ikke væsentlig fortykkede, men seige og afløses dog let fra Hjernesubstanten. Gyri frontales noget smalere end normalt. Ventriculi cerebri noget udvidede, Ependymet ikke tydelig granuleret. Arterierne paa Basis synes ikke atheromatøse. Lungerne slappe, men luftholdige. Begyndende hypostatisk Pneumoni. Hjertet lidet og blegt; mikroskopisk viste det fedtdegenererede Muskelfibre. Aorta noget fortykket og stiv. Ved Underlivsorganerne intet Abnormt.

Mikroskopisk. Hinderne ikke særlig forandrede; derimod betydelig Arteriedegeneration.

I Corticalis mange pathologisk forandrede «Spinnenzellen» (Deitersske Celler); tildels Skrumpning, tildels Fedtdegeneration af Gangliecellerne; men et ikke ubetydeligt Antal af dem ere ogsaa normale. Nerveudbredningen, især af «Associationsfibre», meget stærkt afsvækket og er i Forhold til Ganglielledegenerationen meget mere iøinefaldende.

Tydelig Affektion ogsaa af Medullaris forekommer blot i Gyri centrales. Af Frontalgyri ere G. recti mest, G. frontal. inferiores mindst angrebne. Degenerationen kan paavises i alle Gyri med Undtagelse af Occipitalgyri.

I *Rygmarven* findes en primær Sclerose af Sidestrengene, tydeligst i Pyramidesidestrebnebanerne. Ogsaa de forreste Pyramidestrengene og tildels Bagstrengene ere svagt perifert afficerede. Gangliecellerne i de forreste Horn tildels degenererede. Afficerede Arterier med miliære Aneurismer.

Ogsaa i Medulla oblongata ere Pyramiderne, omend svagt, afficerede. Betydelig Sclerose af Nuclei vagi sensitivi, mindre af Nuclei nerv. hypoglossi. Ellers her ingen Abnormiteter.

2. T. A., 49 Aar gammel, gift Portner indlagdes i Asylet den 18de Juli 1888. I hans Slægt temmelig mange Sindssyge. Han havde oftere i de sidste 15 Aar lidt af Besvimelsesanfald, der indfandt sig ved de mindste Anledninger, som f. Ex. naar han paa en af sine Omgivelser kunde se nogle Draaber Blod flyde af et ubetydeligt Saar, naar han kunde høre, at en eller anden ubehagelig Begivenhed var indtruffen o. s. v. Disse Anfald

gik altid snart over og havde efter Beskrivelsen *ei* Karakteren af Epilepsi. Han led ved Optagelsen i Asylet af en omtrent 1 Aar iforveien opstaaet Melancholi med Vrangideer, især i religiøs Retning, samt Hallucinationer for Syn og Hørelse. Han havde desuden allerede en Tid før Optagelsen lidt af Lungesvindstot med temmelig hyppige, stærke Blodspytninger og af denne Sygdom døde han den 26de Januar 1889.

Hemisphæra dextr.:	Vægt	612	Gram.
—	sinistr.:	«	602 «
Hjernens samlede:	«	1397	«

Mikroskopisk. Ved Hjernens Gyri findes intet andet Abnormt, end for Gyri formicati og Insulæ Reiliis Vedkommende, hvor Flerheden af Gangliecellerne ere scleroserede, og Nerveudbredningen i det Hele temmelig afsvækket.

Ved Sektionen var ved Hjernen makroskopisk intet Særligt at bemærke, undtagen at Ventriklerne vare noget udvidede, medens Ependymet ikke syntes tydelig granuleret. Glandula pinealis var aldeles fuld af Hjernesand. Begge Lunger adhærente til Brystvæggene og overalt fra Top til Basis oversaaede med tuberkuløse Gryn. Ingen Kaverner større end en Ert. Høire Lunge stærkere infiltreret end venstre. Ved Hjertet og Underlivsorganerne forøvrigt intet Abnormt.

3. J. S., 45 Aar gammel — gift — tidligere Lagerarbejder, havde efter Familiens Opgivende i længere Tid været temmelig drikfældig. Han optoges i Asylet den 29de Juli 1884, efterat han, efter Angivende, omtrent i 1½ Aar forinden havde været sindssyg. Efter Angivende ingen Sindsygdом i hans Familie. Sygdommen var begyndt som en Melancholi med Forfølgelsesfrygt, samt Hallucinationer for Syn og Hørelse; han troede at høre en Stemme, der bød ham, at han skulde dræbe sit Barn. Sygdommen gik snart over i en fuldstændig Dements. Under hans Ophold i Asylet forværredes stadig hans Tilstand. Han kunde ingen Forklaring give, opfattede ikke enkle og simple Spørgsmaal, der gjordes ham. Han var i høieste Grad urenlig. I April Maaned f. A. angrebes han af en ambulierende bulløs Rosen, der udgik fra høire Fodblad, gik op over hele Underextremiteten og Truncus. Under Symptomer af Pyæmi døde han den 21de April.

Sektion. Hjernens Totalvægt 1139 Gram, høire Hæmisfære 495, venstre 485. Konsistensen var temmelig blød. Hinderne i nogen Grad melkagtig fortykkede, ikke adhærente. Ependymet ikke tydelig granuleret. Saagodtsom samtlige Gyri, undtagen i Occipitalappen, atrofiske.

I begge *Lungers* nederste Lapper begyndende Pneumoni. Hjertet fedt-infiltreret og tildels fedtdegenereret (mikroskopisk paavist). Aortavæggen tyk og stiv. Intima mat og ujevn. Milten noget forstørret, *overmaade blød* og kunde af den Grund ikke tages hel ud. *Mikroskopisk:* Betydelig Sclerose og Atrofi af de afficerede Gyri, hvor Gangliecellerne uden udvidede

pericellulære Rum for Størsteparten ligge skrumpne i den jævnt scleroserede, talrige Neuragliekjerner visende Grundsubstans. Nerveudbredningen i Corticulis omtrent = 0. Mange Corpora amylacea. Sterk scleroserede Arterier. Stærkest afficerede ere Gyri recti, G. fornicati, G. frontales (ogsaa G. front. inferiores), G. temporales sinistri, Insulæ Reilii, G. hippocampi. Paa det nærmeste normale ere G. centrales med Lobul. paracentrales og G. temporal. dextri samt Lob. occipitales. Ganglierne i *Rygmarven* ere i Forhold til hans Alder vel stærkt pigmenterede. Ellers intet Abnormt her.

4. O. I., ved sin Død henved 50 Aar gl., ugift, tidligere Laborantkarl, indlagdes den 3die Januar 1868 i Asylet. Om Sindssyge i Familien Intet oplyst. Han havde i omtrent 3 Aar i forveien været sindssyg og led ved Optagelsen af en Dementia. I de sidste Aar af hans lange Ophold i Asylet udviklede en chronisk Brystaffektion sig, der antoges for Lungesvindstot, og af hvilken han den 18de Mai døde.

Sektionen gav følgende Resultat. Brystkassen mindre paa venstre Side, Columna vertebralis skoliotisk til Venstre. Venstre Lunge indtager en Tverstilling mod Høire, dækker hele Hjertet, der ligger forskudt mere bagtil i venstre Pleurahule. Venstre Lungespids fastvoxen til Spidsen af høire Cavitas pectoris. Venstre Lunge oversaaet med en Mængde smaa Tuberkelknuder, Lungen kun lidet luftholdig, uden egentlige Kaverner. Høire Lunge hist og her tuberkelinfiltreret. Hjertets Papillarmuskler viste sig under Mikroskopet fedtdegenererede.

Hjernens Totalvægt var 1338 Gram, høire Hemisfære 584, venstre 587, Cerebellum 167 Gram. Hinderne seige, ikke videre melkeagtigt fortykkede. Hjernesubstansen ikke synderlig blød. Frontalgyri, specielt Gyri recti, noget smale. Ventriklerne ikke udvidede. Ependymet ikke granuleret. Arterierne paa Basis ikke atheromatøse.

Mikroskopisk: Hinderne vise ingen særlige Forandringer. Karrene ere tildels besatte med Fedtkorn. Fedtgenererede og scleroserede Ganglieceller med udvidede pericellulære Lymferum, faa normale Ganglieceller. Projektionsfibrene bevarede. Afficerede ere Gyri frontales, G. fornicati, Insulæ Reilii, G. hippocampi og af G. temporales særlig G. temporales primi. Paa det Nærmeste normale ere G. centrales med Labuli paracentrales, G. parietales og Labi occipitales.

5. G. C., 39 Aar gl., tidligere Puella publica, blev senere gift; men fik ingen Børn. Hun indlagdes den 23de Januar 1888 i Sindssygeasylet. Som 16 Aar gammel Pige blev hun smittet med Syphilis, af hvilken hun siden mange Gange havde Recidiver. Efter hendes Mands Opgivende ingen Sindssyge i hendes Slægt. Senere udviklede en chronisk organisk Hjerne-sygdom sig.

Hun behandlede en Tid paa Rigshospitalet under Diagnosen multipel cerebro-spinal Sclerose og paa Byens Sygehus under Diagnosen *Vitia organica cerebri*. Omtrent 1 Aar før hendes Indlæggelse i Asylet antog hendes Sygdom Billedet af en Paralysis generalis med fremtrædende Vrang-

forestillinger, især i ambitiøs Retning, Uro, Hallucinationer for Syn og Hørelse, en betydelig Udvidning af høire Pupille, hæsiterende Tale og de sædvanlige paralytiske Symptomer fra Extremiteterne. Hun blev i Personalprotokollen indført under Diagnosen Dementia. Sygdommen skred paa den sædvanlige Maade frem, der indfandt sig epileptiforme Anfald og hun døde den 28de Juli 1889.

Ved Sektionen fandt man høire Lunges øvre og midterste Lap besat med ertstore, tuberkuløse Foci og fastvoxet til Brystvæggen. *I nederste Lap en croupøs Pneumoni i Hepatisationsstadiet.* Venstre Lunge ikke adhærent, hist og her Tuberkelknuder i smaa, nødstore, betændte Foci. Hjertet blegt, Papillarmusklerne viste sig under Mikroskopet fedtdegenererede. Aorta normal. Ovarierne med Adhærentser. Ventriklernes udvidede, indeholdt omtrent 20 Gram Serum. Ependymet ikke tydeligt granuleret. Ved Arterierne paa Basis intet Særligt at bemærke. Frontallappernes samtlige Gyri tydeligt atrophiske. Hjernesubstanten noget blød. Ingen ældre eller yngre apoplektiske Foci at bemærke.

Hemisphære dextr.:	Vægt. 390 Gram.	} makroskopisk nogen Pachymeningit.
— sinistr.:	« 370 «	
Hjernens Totalvægt:	« 890 «	

Mikroskopisk: Samme Billede som No. 1. Degenerationen dog for Hjernens Vedkommende intensere.

Sektionen viste saaledes *en croupøs Lungebetændelse* som nærmeste Dødsarsag.

- H. A., 37 Aar gl., ugift Skomager, indlagdes den 13de Januar 1889 i Asylet. Saavidt meddelt, ingen Sindssyge i hans Slægt. Efter Meddelelse fra hans Slægt og fra Lægen i hans Hjembygd havde man allerede i For-sommeren 1887 mærket, at Patienten var syg, og Sygdommen yttrede sig da med Uro, Søvnløshed samt forskellige Vrangforestillinger, uden at dog noget Nærmere angaaende disses Beskaffenhed er meddelt. Patienten havde *tidligere* været smittet af Syphilis og havde ved nævnte Tid allerede flere Gange været under Behandling for Recidiver af denne Sygdom. Ud-over Sommeren skal hans Sindsuro have tabt sig noget og han reiste i September s. A. til Amerika, hvorfra han i Juli 1888 vendte tilbage. Efter at være kommet hjem, viste han sig at være paafaldende taus, passiv og sløv, vilde Intet foretage sig og gik stur omkring. Den 9de Januar 1889 indtraadte et stærkt epileptisk Anfald, og i hans Hjem indtraadte, inden han blev indbragt til Asylet, 2 saadanne Anfald til. Siden første Anfald mærkede man, at hans Tale var besværlig og hæsiterende, og nu tilkjendegav han Vrangideer om umaadelige Rigdomme, han havde, om store Byggeforetagender, han skulde gaa i Vei med, om store Bestillinger, han havde gjort, o. s. v. Ved Optagelsen i Asylet, hvor han opførtes under Diagnosen Paralysis generalis, mærkede man i Begyndelsen intet Særligt ved hans Gang, men hans Tale var hæsiterende, høire Pupille mere udvidet

end venstre, Patellarreflexen paa begge Ben var livlig, de ambitiøse Delirier tilstede. Han saa i det Hele meget medtaget og daarlig ud; Functiones naturales nogenledes iorden. Hans Tilstand forværredes mere og mere. Han maatte snart for det Meste holde sig tilsengs. I Februar Maaned anmærkedes i hans Journal følgende: Naar han forsøges oppe, gaar han med foroverbøiet Ryg, med krumme Knæer og *spastisk* Gang. I Sengen ligger han stærkt kontraktureret. Der er en begyndende Muskelatrofi, forhøiet Patellarreflex. Ligger stadig og skjærer Tænder. Han er urenlig; Delirierne som før.

I April anmærkedes, at Muskelatrofien var i stadigt Tiltagende, Muskelkraften mere og mere nedsat, Talen mere og mere besværlig, Tungen skjælvende, stadige Muskeltrækninger i Ansigtet. Patellarreflexen forhøiet, Hudsensibilitet og Temperatur holdt sig normale. Sidenefter fremdeles tiltagende Afmagring og Muskelatrofi. Kontinuerlig Tremor i Truncus og Extremiteterne; mest fremtrædende ved Intention. Stadig Tandskjæren.

I August optraadte pludselig et Exanthem, der var noget op høiet, kløende og stærkt rødt, især paa Armene og ikke vigende for Fingertryk. Ingen Feber. Efter nogle faa Dage var Exanthemet forsvundet. Under hans Ophold i Asylet bemærkedes intet af de ovenfor nævnte epileptiske Anfald.

Under tiltagende Muskelatrofi, Afmagring og Afkræftelse døde Patienten den 25de Oktober.

Af Medikamenter, som Patienten meget ofte gjorde Vanskelighed ved eller negtede at tage, anvendtes blandt andet Jodkalium, Arnica og somi Sovemiddel af og til Sulphonal.

Sektion. Hjernens Vægt 1210 Gram. I Hjernehulerne nogen klar, serøs Vædske. Venstre Pleura paa et Par Steder fastvoxet til Brystvæggen. Lungerne smaa, lyse, enkelte emfysematøse Partier paa Forfladen, ingen Knuder. Hjertet lidet og slapt. Omtrent midt paa Leverens Forflade var der omtrent et 5 Centimeter langt og omtrent 2 Millimeter indtrukket, fast, haardt, hvidt Ar (maaske syphilitisk). Hjernen og Rygmarven opbevares til senere mikroskopisk Undersøgelse.

Som man af denne Sygehistorie formentlig vil se, kunde der ved Patientens Optagelse i Asylet efter de Symptomer, han da frembød, og efter de Sygdomsbenævnelser, der ere angivne paa vore Schemata til Aars- og Kvartalslister, ei opføres nogen anden Diagnose end *Paralysis generalis*. Det viste sig imidlertid snart, at man — ialfald tillige — havde med en Rygmarvsaffetikon at gjøre og efter Symptomerne sandsynligvis en *amyotrofisk Lateral-Sclerose*. Om Sygdommen fra først af er udgaaet fra en Affektion af Hjernen eller fra Rygmarven skal jeg lade staa hen; om hans Sygdom paa tidligere Stadier haves nemlig ingen sikre Oplysninger. Jeg skulde dog tro, at Syfilis her har været Sygdommens somatiske Aarsag, der har indvirket fordærveligt paa Nervesystemet.

Af de 5 første af de her omhandlede i Aaret 1889 Afdøde har Asylets Assistentlæge Hr. Harald Holm foretaget Sektionen og, i Lighed med det,

der i de næstforegaaende Aar er skeet, foretaget mikroskopiske Undersøgelser af de Afdødes Hjerner og, forsaavidt Symptomer fra denne havde vist sig, af Rygmarven.

Tvangstroie eller andre *mekaniske Tvangsmidler* have i afvigte Aar, ligesom i de nærmest foregaaende, *ikke været anvendte*.

Den til Vogterpersonalet og til de Syge fra Arbeidsanstaltens Dampkøkken leverede *Kost* har været god og tilstrækkelig. Det er lykkedes, at faa lidt mere Afvexling i Middagsmaden, hvilket har været til almindelig Tilfredshed.

Til de Syges Adspredelse og Underholdning har, foruden Arbeidet, som sædvanligt Asylets Bogsamling, dets musikalske Instrumenter, Keglebane, o. s. v., tjent. Et Par Gange foranstaltedes Sammenkomster med Dans, i hvilke foruden mange af de Syge ogsaa en Del af Vogterpersonalet var med. De Patienter, hvis Tilstand tillod det, gjorde ogsaa til forskjellige Tider Besøg i Byen og dens Omegn.

Gudstjeneste har som sædvanligt været afholdt i Regelen hver 3die Uge og hver Gang været besøgt af 40 à 50 Syge, af Størsteparten af Vogterpersonalet, samt som oftest af en af Asylets Læger. Paa de Søn- og Helligdage, Gudstjeneste ikke afholdtes i Asylet, besøgte flere af Patienterne forskellige af Byens Kirker.

Bespisningen til Asylet besørges af Arbeidsanstaltens Køkken for vedtaget Pris Kr. 0.70 pr. Helkost for Patienterne, medens for Vogterpersonalet betales Kr. 0.80. Extraforpleining rekvireres paa Spiselisten og indgaar som Udgift for Bespisningen. Under denne Post indgaar ogsaa den til Patienterne leverede Tobak samt Extraforpleiningen ved festlige Anledninger.

I Aaret 1889 kostede Bespisningen for Patienterne Kr. 0.71⁷/₁₀ for Forpleiningsdag.

Samlet *Driftsudgift* udgjorde for Aaret med Beklædning Kr. 1.60¹/₁₀ og uden Beklædning Kr. 1.44²/₁₀ for hver Syg pr. Forpleiningsdag.

Oversigt over Christiania Sindssygeasyls økonomiske og materielle Tilstand.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Christiania.

Indtægt:

	Kr.
1. Beholdninger efter Kasseregnskabet for 1888:	
a. Kontant Kassebeholdning	Kr. 14 916.79
b. Restancer.	« 4 694.15
	19 610.94
2. Tilskud af Fattigkassen	90 360.00
3. Refusioner:	
a. Asylets Tilkommende for de i Regnskabsaaret behandlede Sindssyge.	Kr. 4 664.80
b. Tilfældige Refusioner	« 118.02
	4 782.82
4. For Beklædning til betalende Patienter	322.40
5. For Arbejde og solgte Sager	79.43
	115 155.59

Udgift:

	Kr.
a. Lønninger	9 659.72
b. Bespising til Patienterne	27 481.39
c. Kosthold til Vogterpersonalet og Fyrbøder, samt Kostpenge til Overvogter og Matrone	4 474.18
d. Inventariets Vedligeholdelse	2 351.77
e. Vask og Renholdelse	3 229.88
f. Belysningen	1 426.04
g. Brændsel	2 681.88
h. Brandkontingent, Assurance og Vandafgift	471.48
i. Reparationer paa Eiendommene	869.19
k. Medikamenter, Sygerekvisita m. m.	652.66
l. Beklædning	4 574.42
m. Natvagt, Vaagekoner, ekstraordinært Vagthold, Dagarbejde samt Orgelspil	745.50
n. Materialier til Patienternes Beskæftigelse, dels til Klædningsstykker og dels til Gjenstande for Salg.	2 034.89
o. Udbetalinger for Patienter, udsatte for Asylets Regning	1 152.00

	Kr.
p. Udbetalinger for andre Patienter i andre Asyler, for hvis Vedkommende Omkostningerne udbetales af Asylets Kasserer efter Fattigkommissionens Bestemmelse	31 766.54
q. Diverse Udgifter	565.01
	<u>94 136.55</u>
Føres til Omdrag som uerholdelige Restancer	380.70
Beholdninger:	
1. Beholdninger efter 1ste og 3die Indtægtsposter:	
a. Rest paa Restanceliste for 1888 . . . . . Kr. 2 825.55	
b. Rest paa Restanceliste for 1889 . . . . . « 1 704.22	
	<u>Kr. 4 529.77</u>
2. Kontant Kassebeholdning . . . . . « 16 108.57	
	<u>20 638 34</u>
Asylets samlede Udgifter have i Aaret 1889 andraget til.	94 136.55
Herfra bliver at drage:	
1. Udbetalinger for andre Patienter i andre Asyler, for hvis Vedkommende Omkostningerne udbetales af Asylets Kasserer efter Fattigkommissionens Bestemmelse . . . . . Kr. 31 766.54	
2. De under Indtægtspost 4 for Beklædning til betalende Patienter anførte . . . . . « 322.40	
3. De under Indtægtspost 5 for Arbeide og solgte Sager anførte . . . . . « 79.43	
4. Værdi af Material og Varebeholdningen . . . . . « 659.90	
	<u>32 828.27</u>
159 Patienter have altsaa i 38 297 Døgn kostet	<u>61 308.27</u>

der udgjør med Beklædning Kr. 1.60¹/10 pr Døgn og uden Kr. 1.44²/10.

Af Asyllæge Aalls Beretning for Oslo Asyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Oslo.

— — I Aarets Løb døde 3 Patienter, 1 i Januar, 1 i April og 1 i December. Den i Januar ved Døden afgaaede var en ugift, 37aarig Embedsmandsdatter, der havde været behandlet paa Asylet i 5 Aar under Diagnosen Dementia. Den 28de Januar optraadte en heftig Pneumoni, der bortrev hende i Løbet af det 2det Døgn. Den i April døde var en 55aarig Snedkers Hustru, der i 7 Aar var behandlet paa Asylet for Dementia. I Februar optraadte Fænomener af Tuberculosis pulmonum et laryngis med tiltagende Mathed og Kræftetab. Hun døde rolig den 21de April. Endelig afgik ved Døden i December Maaned ligeledes af Tuberculosis pulmonum en 34aarig Brandkonstabels Hustru. Hun henlaa i Asylet for Mania puerperalis og havde været behandlet kun i $\frac{1}{2}$ Maaned. Hendes Tuberkulose var ved Indkomsten i et fremrykket Stadium.

De sedvanlige Adspredelser, som Kjøreture, Juletræ osv. har været benyttede. De Patienter, hvis Tilstand har tilladt det, have besøgt den nærliggende Oslo Kirke.

Bespisningen ved Asylet er overdraget Forstanderen efter Stiftsdirektionens Bestemmelse og Bespisningsafgiften med Extraforpleining er fastsat til Kr. 0.73 $\frac{1}{3}$ for hver Patient pr. Forpleiningsdag, hvortil kommer et Beløb af Kr. 132.30 til Extraforpleining paa Høitiderne.

For Asylets Vogtersker oppebærer Forstanderen for Bespisningen Kr. 0.73 $\frac{1}{3}$ pr. *Forpleiningsdag*.

Samlet Driftsudgift udgjorde for hver Syg Kr. 1.30 pr Forpleiningsdag.

Extrakt af Regnskabet for Oslo Sindssygeasyl.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Oslo.

Indtægt:

	Kr.
For Sindssyges Forpleining	20 508.29
— — Beklædning	472.25
Forskjellige Indtægter.	49.60
	21.030.14

Udgift:

	Kr.
Lønninger	3 351.65
Forstanderen for Bispisning	10 254.14
— - Extraforpleining	466.10
— - — for Høitiderne	132.30
Skatter	279.54
Medicin og Sygebehandling	224.39
Begravelser	49.60
Brænde	1 355.18
Belysning	97.26
Vask	362.06
Feining	59.15
Inventarium	281.55
Reparationer	326.53
Fornøielser	106.78
Beklædning	361.53
Forskjelligt	621.79
Balance	2 700.59
	21 030.14

Oversigt over Christianssands Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Christianssand.

Indtægt:

	Kr.
Asylets Indtægter for Private & fremmede Kommuner har udgjort	3 022.80
Solgte Gjenstande, arbejdede af de Syge	60.80
	3 083,60
Tilskud	6 624.23
Tilsammen	9 707.83

Udgift:

	Kr.
Lægens Løn	400.00
2 Vogtere og 1 Vogterske	1 730.00
Underholdning til de Syge	5 873.26
Lægemidler	6.11
Inventarium og Klæder	482.74
Brænde	574.00
Forskjellige og tilfældige Udgifter	335.90
Bygningernes Vedligeholdelse	305.82
	9 707.83

Bespisningen er overdraget en Økonom, som for Kr. 0,62 pr. Forpleiningsdag til hver Patient besørger samme. Betjeningen — 3 Personer — besørger sig selv Forpleiningen.

Forpleiningsdagens Antal for de for Fattigvæsenet Indlagte har udgjort Kr. 7 435, og Udgifterne for hver Patient Byen tilhørende Kr. 0.89 pr. Forpleiningsdag. De af fremmede Kommuner eller Private Indlagte betale for sit Ophold Kr. 1.60 pr. Dag.

Af Direktør Platous Beretning om Eg Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Eg.

— — Afdelingerne for Urolige, saavel paa Mands- som Kvindesiden, har stadig været mer eller mindre overfyldte, alle Eneværelser og Celler som Regel belagte for Natten, hvorfor det har havt sine store Vanskeligheder og undertiden været umuligt at skaffe Plads til uhelbredelige, urolige Syge, hvoraf her iforveien er en stor fast Stok, som maa være i et Asyl, men hører mere hjemme i en Pleieanstalt end i en Helbredelsesanstalt. For at skaffe Plads har det iaar, som tidligere, været nødvendigt at lægge flere Urolige sammen om Natten, men det er en Forføining, som kan give Anledning til Slagsmaal og burde undgaes.

Sundhedstilstanden har i det Hele været god, og vil de indtrufne Sygdoms-tilfælde sees af Tabel III. Der har ogsaa dette Aar været enkelte, lettere Tilfælde af Erysipelas faciei, der helbrededes, men Psychosen forblev uforandret. I den varmeste Sommertid optraadte her en Sygdom, der yttrede sig med temmelig stærk Feber, rheumatoide Smerter og undertiden Diarrhoe, og omtrent samtidig angreb flere Syge og Tjenere. Sygdommen varede fra nogle Dage til en Uge og efterfulgtes af lang Rekonvalescents. Hvorvidt Sygdommen kan sættes i nogen Kausalforbindelse med den daværende lave Vandstand i Asylets Vandforsyningsdamme, tør jeg ikke udtale mig om, men at Sygdommen skyldtes et eller andet Smittestof er antageligt. Abdominaltyfus, som nævnte Sygdoms-tilfælde ikke kunde forvexles med, angreb i Februar Assistentlægen og i August en af Betjeningen paa Gaardsbruget. En af Asylets Kokkepiger fik en Difterit og indlægdes paa Byens Epidemilazaret; det blev med dette ene Tilfælde, trods Sygdommen var temmelig udbredt i Christianssand.

7 Mænd og 7 Kvinder døde, angaaende hvilke jeg skal oplyse:

1. En 33-aarig Sømand indkom 14de Oktober 1885. Han var hallucineret i usædvanlig Grad og for alle Sandser, og gik hans Vrangforestillinger særlig ud paa, at han var besat af en ond Aand, hvis villieløse Redskab han var. Han anklagede Gud og kunde i en ustandselig Ordstrøm komme med de græseligste Eder og Forbandelser, hvad hyppig foranledigede Klagemaal fra Omgivelserne. Han var derhos til sine Tider en ren Satyr, hvad ogsaa nærmest foranledigede hans Indlæggelse. Han var af Naturen en godslig Mand, og naar Hallucinationen traadte mere i Baggrunden, kunde han være tækkelig, tjenstvillig, og da han var nævedygtig som faa, blev hans Hjælp flittig benyttet. I saa Henseende blev han savnet, da han den 2den April døde af Tuberkulose, som han mente, han led af, længe før det kunde paavises objektivt.
2. En 30-aarig Arbejder, lidende af Dementia, blev overflyttet hertil fra Gaustad den 7de Oktober 1881 og døde den 17de April. Ved Sektionen fandtes Lacunar cranii i stor Udstrækning fastvoxet til Dura mater, der var

mindre gennemskinnelig end almindelig. De tynde Hinder seige, jevnt blakkede, afløselige. Ependymet i Ventriklerne grynet. Hjernesubstansen fast, glindsende paa Snitfladen. Vægten 1550 Gr. I begge Lunger tuberkuløse Afsætninger med Kavernedannelse.

3. En 24-aarig Gaardmandssøn indkom den 8de Juni 1887. Faderen og Flere i Familien sindssyge. 1 Aar før Indkomsten fattede han vidtløftige Reiseplaner, tilskrev Kongen, med hvem han ansaa sig beslægtet, og bad om Penge og Anbefalingsskrivelser. I Asylet hensank han allerede efter faa Maaneders Ophold i en apathisk Sløvhedstilstand og døde den 25de Juli. Ved Sektionen fandtes Tuberkulose i begge Lunger.
4. En 25-aarig Arbejder indkom den 26de Oktober 1888, lidende af Dementia. Han havde været i Amerika og hjemkom sindssyg. I Asylet var han urolig, urenlig, rev sine Klæder itu og væltede sig paa Gulvet, naar han ikke hindredes heri. Han døde den 25de Juli og fandtes ved Sektionen Pachymeningitis externa, Arachnitis chronica, Pneumonia crouposa sinistra.
5. En 41-aarig Akademikus indkom den 26de Oktober 1887, lidende af Dementia paralytica. Han havde som Student havt en let Syfilis, men var senere rask indtil 1 Aar før Indkomsten. Han begyndte da at lide af Hovedpine, Svindelhed, Søvnløshed og blev stadig mere udygtig for sin Gjerning, Smørekur og Jodkalium, hvormed han behandlede, kunde ikke standse Sygdommen i dens Udvikling. Ved Indkomsten var han exalteret, brautende, men sløv, taledede med Besvær og var ustø i Gangen. Under Asylopholdet kunde han i enkelte Øieblikke være sig sin ulykkelige Tilstand nogenlunde bevidst, men som Regel var Bevidsthedstilstanden stærkt omtaaget; han var fjollet oprømt, roste sit Befindende og havde storartede Fremtidsplaner, men i det Hele var han rolig og let at omgaaes. I Marts 1888 fik han sit første epileptiforme Anfald, der senere tiltog i Styrke og Hyppighed, og under et af disse døde han den 6te August.

Sektion: Hjerneskallen fortykket, smaa Bennydnannelser indvendig paa Os frontis. Den forreste Del af Sagitalsømmen, samt Midtpartiet af Frontalsømmen forbenede, nogen Sammenvoxning mellem Lacunar og Dura mater, Hinderne blakkede, fastheftede til Corticalis, der er blaa violet og stikker stærkt af fra den blege Medullærsubstans, der er af fast kautschuklignende Konsistens. Sideventriklerne udvidede. Hjernens Vægt 1216 Gr. Ved Bryst- og Underlivsorganerne var Intet at bemærke.

6. En 55-aarig Tømmermand indkom for 2den Gang den 18de August 1887. Efter 30 Aars Ophold i Amerika hjemkom han i 1884 forat leve af sine opsparede Penge. Han skal efter Konens Sigende have været en ordentlig, ædruelig Mand, og kjendes ingen Aarsag til hans Sygdom, der begyndte i 1885 med de for Dementia paralytica almindelige Symptomer. Da han i 1886 truede Konen paa Livet, fordi hun vilde hindre ham i hans vanvittige Ødselhed, blev han indlagt her i Asylet, men udskreves efter en Maanedes Ophold paa Konens Forlangende. Da han paany indkom, var Sygdommen langt fremskreden; han fik apoplektiforme Anfald, og efter hvert saadant

sank han stadig mere sammen. Talen blev tilsidst kun en uarticuleret Lyd, Benene vilde ikke længere bære ham, og tilbragte han den sidste Tid i Sengen. Han døde den 22de September. Ved Sektion fandtes Hjerneskalen fortykket og Pandesømmen forbenet. Hinderne løsnes kun vanskelig. Hjernesubstanten meget seig og fast. Hjernens Vægt 1215 Gr. Arcus aortæ Sæde for udviklet atheromatøs Degeneration; i høire Lunges øvre Lap Pneumoni i rødt Hepatisationsstadium, venstre Lunge ved gamle Adhærentser fastloddet til Brystvæggen.

7. En 44-aarig Skomager indkom den 21de August 1889, lidende af Dementia paralytica. Han havde været en uordentlig Mand og var bleven smittet med Syfilis. Sindssygdommen havde udviklet sig i Løbet af de sidste Par Aar; i sidste Maaned gjentagende epileptiforme Anfald. Han var i Asylet urolig, brautede af sine fine Forbindelser og umaadelige Rigdomme, bestaaende i Guld- og Diamantminer. Han blev stadig sløvere, fik hyppige epileptiforme Anfald og døde den 24de December. Ved Sektion en fandtes Lacunar cranii delvis fastvoxet til Dura mater, Hinderne seige, fordunklede, hist og her fastheftede til Corticalis, hvori talrige kapillære Apoplexier. Atheromatøs Degeneration i Arcus aortæ. Leverens Overflade furet af talrige Arinddragninger. Peritoneum parietale og viscerales Sæde for en akut Betændelsestilstand, Tarmene stærkt injicerede, sammenloddede. I venstre Nyre talrige miliære Abscesser. Prostata fyldt med Pus.
8. En 82-aarig Frøken indkom den 27de September 1885, lidende af Dementia senilis. Hun var en venlig, gammel Dame, altid i godt Humør, meget snakkesalig, men Indholdet af hendes lange Monologer var uforstaaeligt, angik vistnok Ungdomsoplevelser. Om Natten førte hun ofte hoirøstet Enepassiar, var i det Hele sjelden vaagen, uden at hun snakkede. Man fik aldrig et rigtigt Svar paa de simpleste Spørgsmaal. Hun var sjelden kjæk for sin Alder, indtil hun efter faa Dages Sygdom døde af Pneumoni den 17de Februar. Sektion: Hjerneskalen intimt fastvoxet til Dura mater, Hinderne fortykkede, Hjernesubstanten af fast kautschuklignende Konsistens, Sideventriklerne stærkt udvidede, Gyri smale, applanerede, Hjernens Vægt 1028 Gr. Lungerne emfysematøse, i høire Lunges nedre Lap Pneumoni. Nyrene store, blege.
9. En 39-aarig Kone indkom den 17de Juni 1883, lidende af Dementia. Hun var gravida, Fødsel og Barselseng forløb normalt, men øvede ingen Indflydelse paa hendes mentale Tilstand. Hun var under Opholdet hallucineret, vredagtig, hyppig urolig og ødelæggende. Hun døde den 9de April og fandtes ved Sektion en de vanlige Tegn paa chronisk Hjernelidelse og phthisiske Destruktioner i Lungerne.
10. En 31-aarig Pige indkom den 9de December 1886. Der var Sindssygdom i Familien, og havde hun havt et tidligere Anfald. Sidste Anfald, der begyndte som Mani, gik hurtig over i Dementia, og døde hun den 15de April. Ved Sektion en fandtes Tuberkulose i Lungerne, amyloid Lever og Milt.

11. En 26-aarig Sypige indkom den 2den Juli 1888. I Familien flere Sinds-syge. Hendes Sygdom havde været i 2 Aar og antages forarsaget ved Sindslidelser i Anledning et falsk Rygte om, at hun skulde være syfilitisk. Familien vægrede sig længst mulig for at sende hende til Asyl, og da hun endelig indkom, var hun dement. Hun var her meget umedgjorlig, vilde ligge halvt paaklædt i en Krog af Stuen, skreg og slog, bare man henvendte et Ord til hende. Hun døde af Tuberkulose den 20de August.
12. En 58-aarig Pige indkom den 26de August 1888. Hun havde i mange Aar været nervøs-hysterisk, udygtig til alt Arbeide og i Aarrækker forpleiet af Fattigvæsenet. I sidste Maaneder ængstelig, urolig, led af Religions-skrupler og vilde berøve sig Livet. Hun bedredes godt under Asylopholdet baade psychisk og somatisk, deltog i Arbeide, var yderst taknemmelig mod Asylet, hvor hun følte sig saa vel, som hun ikke havde gjort, siden hun var ung. Hun døde efter 1 Aars Ophold og fandtes ved Sektionen Pneumoni i høire Lunges øvre Lap. I Hjernen Pachymeningitis externa og chronisk Arachnit. Hjernen veiede kun 998 Gr.
13. En 34-aarig Pige indkom den 16de Mai 1889 lidende af Melancholi. Hun var Tjenestepige, men egen og doven, tjente senest hos en Svoger, men blev skuffet i sit Haab om at ægte ham. Samtidig blev hun paavirket af Lægprædikanter og hengav sig til religiøse Grublerier. Under Asylopholdet var hun i stærk ængstelig Agitation og maatte paa Grund af sin Uro og Skrig gjentagende fjernes fra Vagtsalen og isoleres. Da hun under en Isolation havde tvundet en Snor af Traadene i Sengetæppet, vilde jeg hindre hende i at gjentage dette og iførte hende ved næste Isolation en Kjole med sammensyede Armaabning, hvilke fæstedes til Kjolelivet med et Baand. Den 12te September Kl. 9 Morgen nødvendiggjorde hendes Uro at fjerne hende fra Vagtsalen til nærmeste Eneværelse. En Time senere tilsaa jeg hende, og gik hun da frem og tilbage paa Gulvet, svarede ikke paa Tiltale. Da Vogtersken kom for at hente hende til Middag, fandtes hun hængende død i Dørklinken. Hun havde bidt Hul paa Kjoleærmet, faaet Hænderne fri og løst Baandet, som hun benyttede som Strikke. Mekanisk Tvang har tidligere kun været anvendt én Gang og da paa en Øienpatient; naar jeg den gang foretrak samme, istedetfor Extravægt, var Grunden den, at hendes Agitation tabte sig hurtigst, naar hun blev overladt ganske til sig selv. Ved Sektionen fandtes Hyperæmi i Hjernen og de invendige Organer.
14. En 53-aarig Kone indkom den 29de Oktober 1889, lidende af Melancholi, der var begyndt nogle Maaneder iforveien. Hun var ved Indkomsten meget afkræftet og døde efter 8 Dages Ophold. Ved Sektionen fandtes delvis Sammenvoxning mellem Lacunar cranii og Dura mater, Hinderne fortykkede, Hjernen blodrig. Ved Bryst- og Underlivsorganerne Intet særlig at bemærke.

Gudsstjeuete har som tidlige været holdt om Formiddagen de to Søndage af tre og Skoleundervisning to Gange ugentlig i Vinterhalvaaret.

Adspredelser har man søgt at skaffe de Syge paa samme Maade som tidligere. Hardangerviolinisterne Leif Landsdalen og Hans Fykerud har holdt Concert heroppe og «Professor» Thiele har forevist Lysbillede for et stort Antal Syge.

Bespisningen. Den gennemsnitlige daglige Bespisningsudgift udgjorde Kr. 0.56 for Forpleiningsdag.

Udgiften omfatter Alt, hvad der fortæres af Syge, Betjening samt af Fremmede ved Asylets Festligheder.

Samlet Driftsudgift for Budgetaaret udgjorde Kr. 1.37⁹/₁₀ pr. Forpleiningsdag for hver Syg.

Balance-Oversigt

over Indtægts- og Udgiftsbeløb efter de forskjellige ved **Eg** Asyl
førte Regnskaber i Budgetaaret 1888—89.

Tableau des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Eg ¹/₇ 1888—³⁰/₆ 1889.

Indtægter:

	Kr.	Kr.	Kr.
Beholdningerne den 1ste Juli 1888:			
1. Udestaaende Restancer	32 004.69		
2. I Kasse og Sparebanken	21 076.03		
3. Proviant, Brænde, Besætning m. m. .	19 692.10		
			72 772.82
A. Kurpenge		125 486.93	
B. Arbeidsvirksomheden:			
Indtægter	9 834.89	9 834.89	
Udgifter Konto M	10 324.78	10 324.78	
Underskud	489.89		
C. Gartneriet:			
Indtægter	1 581.55	1 581.55	
Udgifter Konto O	985.60		
Overskud	595.95		

	Kr.	Kr.	Kr.
D. Jordbruget:			
Indtægter:			
a. Levnetsmidler	Kr. 19 024.54		
b. Kjørsel til Asylet	« 1 500.00		
c. Gjødsel til Haverne	« 300.00		
d. Halm til Asylet	« 332.40		
e. Salg af Kalv, Grise, m.m. «	2 018.61		
f. Afgift af Pladsene	« 28.00		
g. Skovprodukter	« 281.88		
h. Diverse Indtægter	« 11.80		
	<u>23 497.23</u>	23 497.23	
Udgifter Konto P	22 522.64		
Overskud	974.59		
E. Indtægt af Bepisningen		4 989.76	
F. Forskjellige Indtægter	819.13		
Hvorfra gaar:			
1. Indtægt for Konto F.	Kr. 126.60		
2. Do. - do. L.	« 12.50		
3. Do. - do. M.	« 110.00		
	<u>249.10</u>		
		570.03	
G. Refusion for Udlæg	1 831.60		
hvortil kommer Restancer	464.50		
		<u>2 296.10</u>	
			<u>168 256.49</u>
			<u>241 029.31</u>

Udgifter:

	Kr.	Kr.	Kr.
A. Lønninger		30 391.01	
B. Bepisningen:			
udbetalt	Kr. 66 536.55		
Beholdning ¹ / ₇ 1888	« 2 821.75		
	<u>69 358.30</u>		
Beholdning ³⁰ / ₆ 1889	1 356.38		
		<u>68 001.92</u>	

	Kr.	Kr.	Kr.
C. Arbejdspenge m. m.:			
udbetalt	Kr. 2 209.34		
Beholdning ^{1/7} 1888	« 13.55		
	<hr/>		
	2 222.89		
Beholdning ^{30/6} 1889	49.15		
	<hr/>	2 173.74	
D. Bygningerne:			
udbetalt	Kr. 6 674.36		
Beholdning ^{1/7} 1888	« 232.06		
	<hr/>		
	6.906.42		
Beholdning ^{30/6} 1889	351.62		
	<hr/>	6 554.80	
E. Inventariet:			
udbetalt	4 755.88		
Beholdning ^{1/7} 1888	0.80		
	<hr/>	4 756.68	
F. Belysning:			
udbetalt	Kr. 3 076.46		
Beholdning ^{1/7} 1888	« 23.32		
	<hr/>		
	3 088.78		
Indtægt fra Konto F	« 126.60		
Beholdning ^{30/6} 1889	« 92.58		
	<hr/>		
	219.18		
	<hr/>	2 880.60	
G. Brændsel:			
udbetalt	Kr. 10 508.56		
Beholdning ^{1/7} 1888	« 2 589.00		
	<hr/>		
	13 097.56		
Beholdning ^{30/6} 1889	4 590.00		
	<hr/>	8 507.56	
H. Medicinske Fornødenheder . .		2 274.13	
I. Bibliotheket		332.57	
K. Kontorudgifter		789.48	
L. Vask og Renholdelse:			
udbetalt	Kr. 2 774.77		
Beholdning ^{1/7} 1888	« 102.61		
	<hr/>		
	2 877.38		
Indtægt fra Konto F	« 12.50		
Beholdning ^{30/6} 1889	« 94.53		
	<hr/>		
	107.03		
	<hr/>	2 770.35	

	Kr.	Kr.	Kr.
M. Beklædning m. m.:			
udbetalt	Kr. 10 371.69		
Beholdning ^{1/7} 1888	« 2 544.91		
		12 916.60	
Indtægt fra Konto F	« 110.00		
Beholdning ^{30/6} 1889	« 2 481.82		
		2 591.82	
			10 324.78
N. Heste og Dagarbeide			900.00
O. Gartneriet			985.60
P. Jordbruget:			
a. Lønninger	Kr. 3 630.00		
b. Arbejdspenge	« 2 705.79		
c. Besætningen	« 3 139.50		
d. Hø og Halm	« 9 028.27		
e. Lys og Brænde	« 213.84		
f. Bygninger og Inventar	« 1 688.77		
g. Drænering	« 506.12		
h. Afgift til Magistraten	« 160.00		
i. Udsæd og Gjødning	« 390.67		
k. Møllepenge	« 165.08		
l. Diverse Udgift	« 614.59		
udbetalt	Kr. 22 242.63		
Beholdning ^{1/7} 1888	« 11 347.12		
		33 589.75	
Beholdning ^{30/6} 1889		11 067.11	
			22 522.64
Q. Tilfældige Udgifter			1 411.96
R. Udgifter mod Refusion			2 296.10
			167 873.02
Extraordinær Udgift til Komplettering af Inventariet			2 989.11
Beholdningerne den 30te Juni 1889 vare:			
1. Udestaaende Restancer	31 235.66		
2. I Kasse og Sparebanken	18 833.43		
3. Proviant, Brænde, Besætning m. m.	20 097.19		
			70 166.28
			<u>241 029.31</u>

Extrakt af Regnskabet for Stavanger Sindssygeasyl.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Stavanger.

Ved Asylet er i Aarets Løb forpleiet 5 Mænd og 3 Kvinder, med tilsammen 2920 Forpleiningsdage.

Forpleiningsudgifterne vare:

Kosthold	Kr. 1 402.40
Beklædning	« 90.00
Tobak	« 58.80
Lys og Brænde	« 270.00
Vogterløn	« 560.00

Tilsammen: Kr. 2 381.20

Ved Asylet er ansat en Vogter, som har at udføre den ved samme paa-krævede Betjening og for ovenanførte Løn holder sig selv Kost.

Bespisningen har været overdraget Økonomen ved Byens Sygehus, som mod en bestemt Betaling har bispist Sindssygeasylets Patienter efter Sygehusets Spisereglement. Betalingen har i to Kvartaler været Kr. 0.49, i et Kvartal Kr. 0.48 og i et Kvartal Kr. 0.50 pr. Dag.

Samlet Driftsudgift for Aaret udgjør Kr. 0.81⁵⁶/100 for hver Patient pr. Forpleiningsdag; heri er medregnet saavel extraordinære som ordinære Udgifter med Undtagelse af Hus, Lys og Brænde til Vogteren samt Halm og Vask til Patienterne, som har været fælles med Sygehuset.

Af Asyllæge Jürgensens Beretning for Bergens kommunale Asyl.

Etrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Bergen.

Gudstjeneste er regelmæssig bleven holdt hver 14de Dag og gennemsnitlig har været tilstede mellem 20 og 30 Patienter samt en Del af Opsynspersonalet. Desuden har Præsten samtalet med en Del Patienter en Gang ugentlig. Flere Patienter have haft Tilladelse til at besøge Byens Kirker.

Det selskabelige Liv har i Sommermaanederne bestaaet i Udflugter baade tillands og tilvands.

I Vinterens Løb have Adspredelserne bestaaet i forskellige Slags Spil og andre underholdene Adspredelser.

Af de Døde bleve 3 obducerede, hvoriblandt om følgende 2 oplyses:

1. M. F., 27 Aar, Student, blev indlagt i Asylet den 21de November 1857, efterat han flere Aar iforveien havde lidt af religiøse Skrupler og Hallucinationer. Nogle Dage før hans Indlæggelse fik han et maniakalsk Anfald af kort Varighed. Den 4de December blev han efter Rekvirentens Ønske udskreven uhelbredet. Den 8de November 1863, efterat være bleven forpleiet paa Landet, indlagdes han atter og har fra den Tid været stadig i Asylet. I denne Tid har han oftere havt kortvarige maniakalske Anfald, været hallucineret paa Hørelsen og havt Vrangideer. Han havde i sine friske Dage været meget musikalsk, og disse Interesser bibeholdt sig til de sidste Aar. Leilighedsvis spillede han paa Pianoforte ganske korrekt Ouverurer af klassiske Komponister. Hans legemlige Helbred var god, han var robust og stærk. Aarsagen til hans Sygdom skal have været Onani i hans tidligere Aar. Uden nogen paaviselig foregaaende Sygdom faldt han den 10de April om og var død.

Ved Obduktionen fandtes Hjerneskallen meget tyk, symmetrisk; Dura mater fortykket og noget adhærent til Kraniet; under den kjendtes Fluktuation og ved Aabningen af den fandtes Hjernen ligesom omskyllet af Blod og Subarachnoidalrummene vare ligesaa blodfyldte. Kortikalsubstanten stærkt blodtingeret og i Medullarsubstansen talrige røde Blodpunkter. Ventriklerne indeholdt en ringe Mængde blodblandet Serum. Hjertet temmelig stort, men intet Abnormt var forøvrigt at mærke hverken i Bryst- eller Underlivshulheden.

2. U. A., Seilmagerdatter, 35 Aar gammel, indkom den 3die Oktober 1882, lidende af *Idiotia cum epilepsia* som Følge af en Hjernebetændelse i 4 Aars Alderen. Hun havde i de 7 sidste Aar været udsat i privat Forpleining paa Landet, men dels paa Grund af mangelfuld Forpleining og dels paa Grund af Opfarehed og Voldsomhed af og til blev hun indlagt i Asylet. Ved Indlæggelsen var hun i en høist ynkelig Tilstand, mager og fuld af Utøi overalt. Hun var fuldstændig afsløvet, maatte makes, klædes af og paa og var høist urenlig. Under Opholdet i Asylet var hun i Almindelighed godmodig, men undertiden blev hun pludselig opfarende og aggressiv. Hun døde den 18de Mai 1889, efterat hun i de sidste 8 Dage havde havt hyppige epileptiske Anfald.

Ved Sektionen fandtes Kraniet temmelig tykt, Dura mater stærkt adhærent til det, betydelig fortykket med dels punktformige, dels større Blodudtrædelser, og paa høire Side fandtes smaa ossøse Afsætninger. Pia mater ogsaa fortykket og blakket. I Substantia corticalis sees dels punktformige, dels større Blodudtrædelser.

Bespisningen besørges fra det kommunale Sygehus, og betaler Sindssygeasylet sin Andel i Administrationsudgifterne.

Overvogter og Overvogterske samt det underordnede Tjenerpersonale have Kostholdsgodtgjørelse, hvis Beløb opføres under Lønninger.

Bespisningsudgiften for den simple Forpleining udgjorde Kr. 0.44^{10/11} pr. Forpleiningsdag (den for bedste Forpleining kalkulerede Bespisningsudgift af 80 Øre pr. Forpleiningsdag er fratrukket).

Samlet Driftsudgift i Aaret udgjorde Kr. 1.36^{2/10} pr. Forpleiningsdag for begge Forpleiningsklasser. Dagpengenes Størrelse er Kr. 2.00 for 1ste Forpleining og Kr. 1.20 for 2den Forpleining.

Extrakt af Bergens kommunale Sindssygeasyls Kaseregnskab.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Bergen.

Indtægt:

	Kr.
1. Beholdning fra forrige Aar:	
a. Restancer	Kr. 946.00
b. Brænde, Kul, Uld m. m.	« 890.00
c. i Privatbanken og i Kasse	« 31 979.59
	33 815.59
2. Kur- op Beklædningspenge for Patienterne:	
a. Private Patienter i 2 641 Dage	Kr. 4 383.20
b. Forskjellige Kommuner i 275 —	« 366.27
c. Bergens Fattigvæsen i 20 720 —	« 27 743.60
	32 493.07
<u>23 636 Dage</u>	
3. Diverse Indtægter	273.87
4. Grundleie	4.00
5. Renter	926.88
Ansvar efter Antegnelser	6.66
	67 520.07

Udgift:

	Kr.
1. Lønninger	11 153.57
2. Patienternes Bispisning	8 561.07
3. Vask og Renholdelse	659.56
4. Belysningen	689.28
5. Brænde og Kul	1 513.46
6. Inventariets Vedligeholdelse og Assurance	1 050.42
7. Linnedets Vedligeholdelse	1 206.27
8. Beklædningen	3 382.30
9. Bygningernes Vedligeholdelse og Assurance	1 116.79
10. Medicin og Iglar	361.64
11. Aalegræs og Halm	447.99
12. Ildstedernes Feining	61.31
13. Havernes og Promenadernes Vedligeholdelse	150.88
14. Vandafgift	60.00
15. Nyt Inventarium	22.75
16. Extraordinære Adspredelser for Patienterne	704.10
17. Forskjellige Udgifter	1 050.25
	32 191.64
Beholdning:	
a. Restancer . . . . . Kr.	5.00
b. Brænde, Kul, Uld m. m. . . . . «	1 040.00
c. i Privatbanken . . . . . «	34 283.43
	35 328.43
	67 520.07

Af Asyllæge Sandbergs Beretning for Rosenbergs Sindssygeasyll.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rosenberg.

— — 11 Patienter, 10 Mænd og 1 Kvinde, afgik ved Døden.

1. Arbejder fra Bergen, indkom 15de Marts 1889, havde været behandlet i Asylet i 1887 omtrent 4 Maaneder under Diagnosen Epilepsia; hans Sygdom skyldtes sandsynligvis Drik. Han var ved Indkomsten og under hele Opholdet fuldstændig forvirret, tildels ødelæggende og urenlig, hyppige Anfald med Tab af Bevidstheden, betydelig sløvet, flere Pareser. 9de August fik han atter om Morgenen et Anfald, hvorefter han døde Kl. 2¹/₂ Eftermiddag.

Sektion: *Cavitas cranii*: Dura sidder temmelig fast; Kraniet paa flere Steder, specielt langs Arteria meningea media, — mest paa venstre Side — tynd og gjenemskinnelig; lignende mindre Partier paa begge Sider af Pars frontalis. Dura ikke synderlig fortykket; der udflyder rigelig serøs, lidt blodtingeret Vædske ved Aabningen; den tynde Hinde overalt betydelig venøs blodoverfyldt; et enkelt Sted, omtrent midt over Lobus paracentralis dexter, findes en Blodudtrædelse af et 10 Øres Størrelse; Hjernemassen er applaneret, indsunken over Cornu poster. dext.; Arterierne forkalkede; i den graa Substantis — corticalis — findes his og her fra knappenaals-hovedstore til lindsestore, runde, fastsiddende, mørktblodrøde Knuder; paa forreste, ydre Grændse af Corpus striatum sinist. findes et par friske, overfladiske Blodudtrædelser; i Nucleus caudatus paa samme Side et ørestort, rustfarvet Focus; paa høire Side er Cornu poster. udvidet til en Valnøds Størrelse; hele Væggen er graabrunfarvet, grynet; Substantisen udenfor tildels forsvunden, saa enkelte Steder kun fandtes Kortikalsubstantis.

Cavitas pectoris: I Hjerteposen 1 à 2 Spiseskeer gult Fluidum. Hjertet stort; intet Abnormt ved Klapperne; ved Basis af den ene Seminulærklap en lindsestor, forkalket Plade. Aorta atheromatøs. Begge Lunger i sin Helhed adhærente til Brystvæggen, overalt luftholdige.

Cavitas abdominis: Samtlige Organer normale.

2. Pladsmænd af Strandebarm, indkom 11te August 1884; en Gang tidligere behandlet i Asylet. Han var under hele Opholdet legemlig ussel, maatte den sidste Tid stadig holde Sengen og døde stille 29de August.

Ingen Sektion.

3. Dreierlærling af Arendal, indkom 22de April 1887, tidligere behandlet paa Gaustad og Eg. Hyppige epileptiske Anfald, vikarierende med maniakalske Raptus. Døde 17de Oktober under et epileptisk Anfald.

Ved Sektionen fandtes venøs Overfyldning i Arachnoidea. Venstre Hjernehemisfære tydelig større end høire. Forøvrigt Intet at bemærke.

4. Blokkedreier af Bergen, indkom 7de Oktober 1889; en Gang tidligere behandlet i Asylet. Var under Opholdet fuldstændig forvirret, flere Pareser. Fik 22de December Anfald af generelle, uregelmæssige Kramper, tabte fuldstændig Bevidstheden og døde 24de December Kl. 5^{1/2} Eftermiddag.

Sektion *Cavitas cranii*: Dura mater fast adhærent om de Pacchioniske Granulationer. Pia maters Kar sparsomt fyldte med Blod af arteriel, lys Farve. Under Udtagelsen af Hjernen flyder ca 250 Gram Serum fra Rygmarvens Canalis centralis. Hjernens Sideventrikler stærkt dilaterede, indeholder ca. 250 Gram klart Serum; Endothelet mat med nuppet Overflade. Ingen Sclerose i Hjernearterierne, Venerne tomme.

Cavitas pectoris: Hjertet noget forstørret, Muskulaturen usædvanlig tyk, Klapperne normale, ingen Sclerose. Ved Bulbus aortæ begynder Karret at blive stærkt kalkdegeneret; omtrent hele Lumen af Aorta descendens indtages af Kalkplader, atheromatøse Infiltrater med blodfarvede, tilsyneladende ulcerøse Rande. Art. carotis og anonyma viser enkelte smaa Kalkinfiltrater, dækkede af normalt Endothel. Venstre Lunge adhærent i Apex; her sees 4—5 grynstore Tuberkler, hvis Kjerner ere graavide, faste uden ostagtig Degeneration. Nedre venstre Lap udtalt emfysematøs. Høire Lunge i sin Helhed adhærent til Pleura costalis.

- Cavitas abdominis*: I venstre Nyre et ærtstort, blegt Infarkt. Milt, Lever samt høire Nyre og Tarme normale. Blæren indeholder pusblandet Urin.
5. Sømand fra Smølen, indkom 18de Juni 1869. Han havde et venstresidigt Inguinalbrok, som han aldrig tillod at undersøge nærmere. I Slutningen af 1888 laa han tilsengs med Ileusfænomener, som efter omtrent 14 Dage rettede sig spontant. Han blev atter liggende i Midten af Januar 1889 med Obstruktion og Brækninger, hvorunder Almentilstanden blev yderlig daarlig. Efterat man havde forestillet ham, at en Operation muligens kunde hjælpe ham, gik han ind paa at lade sig operere. Der blev gjort Herniotomi 1ste Februar Kl. 1^{1/2}, hvorved fandtes en kollaberet, ikke betændt Tyndtarmslynge, der uden Vanskelighed reponeredes. Efter Operationen Rumlen i Underlivet, men ingen Afgang af Exkrementer eller Flatus. Han døde 2den Februar Morgen.

Sektion: Adskillig Afmagring, betydelig Udspænding af Underlivet; Operationssaaret normalt udseende; lige indenfor Annulus ingninalis internus fandtes den fastvoxede Tyndtarmslynge, der viste sig at være dreiet om sin egen Axe, saaledes at et omtrent knakpøsestort Parti var afstængt; der var gamle og nye Fastvoxninger mellem de forliggende Tarme. Intetsteds Tegn paa Peritonit, men en kolosal Udspænding af Tyndtarmen — indtil en Arms Tykkelse — og af Ventrikelen; dennes Slimhinde stærkt injiceret. Det afsnørte Parti viste sig at være Ileum omkring 1 Fod ovenfor Valvula Bauhini. Milt, Nyre og Lever normale.

Ved Bristorganer og Hjernen Intet at bemærke.

6. Fiskers Kone fra Bremanger, indkom 25de Februar 1889, led da af en Depressionstilstand, fremkaldt ved Skræk under en Storm. Hun blev værre

og værre, saa at hun i Begyndelsen af Mai begyndte at vægre sig forat tage Næring til sig; hun maatte tvangsfodres og fik herunder en Schluck-pneumoni, hvoraf hun døde 31te Mai.

7. Skibstømmermand af Bamble, indkom 24de August 1888; han led af chronisk Melancholi. Uden forudgaaende Ildebefindende fik han den 29de Marts et rystende Frostanfald, hvorefter Smerter, Svulst og Rødhed af venstre Haandled. Uden at flere Led angrebes, forværredes Almentilstanden hurtig, og han døde allerede 1ste April om Morgen. Nogen ydre Læsion, der kunde have været Aarsag i Infektionen, var ikke at opdage. Ved Sektionen fandtes: Betydelig Svulst og blaalig Dekoloration af venstre Haandled fremover til Fingrene. Leddet indeholder en betydelig Mængde tyk, gulgrøn Pus. *Cavitas cranii*: Adskillig serøs Ansamling, Dura glat og glindsende; den tynde Hinde, specielt paa Konvexiteten og nedover Lobus pariet. sin. mod Pars petrosa betydelig fortykket, sammenvoxet ved et fibrinøst, graagult Exsudat. Ved Gjennemmeisling af Pars petrosa og mastoidea fandtes i samtlige Hulrum tykt, koaguleret Pus.

Cavitas pectoris: I Perikardiet et Par Spiseskeer lidt plumret Vædske; Hjertet af vanlig Størrelse, slapt, Overfladen glat, misfarvet; i Forkamrene betydelige Fibrinkoagler, i venstre Ventrikel tjærelignende Blod; Muskulaturen slap, misfarvet, Klapperne normale, nogen Atheromasi i Aorta. Lungerne normale. *Cavitas abdomis*: Milten af vanlig Størrelse, Pulpa blød, ellers Intet.

Efter Sektionen at dømme, er det vel utvivlsomt, at den pyæmiske Infektion har udviklet sig fra Betændelsen i venstre Øre.

8. Husmandssøn af Bremanger, indkom 27de Juni 1889; havde i Hjemmet været maniakal, var under Asylopholdet stille og medgjærlig. Han maatte gaa tilsengs 20de November og døde den 30te. Ved Sektionen fandtes tuberkuløs Meningit, Hydrocephalus externus et internus. I venstre Lunge et gammelt tuberkuløst Fokus.
9. Styrmand for Stavanger, indkom 6te August 1880, Dementia. Døde 27de Mai af Lungetuberkulose.
10. Gaardmandssøn af Bredheim, indkom 22de April 1886; han var ved Indkomsten dement, hans Fader døde for faa Aar siden paa Asylet. Han selv døde 9de September af Lungetuberkulose.
11. Gaardmandssøn af Jølster, indkom 4de September 1886 lidende af Dementia; døde 15de September af Lunge- og Tarmtuberkulose.

Den *geistlige* Betjening ved Asylet er udført som forhen med Bibellæsning en Gang maanedlig.

Paa Fastings Minde er der i Aarets Løb foretaget en omfattende Reparation af den gamle Cellebygning, hvor de gamle rappede Vægge ere blevne erstattede af Panelvægge, nyt Vindu anbragt i Taget og flere nye Vinduer i Væggene. Spisningsrøret til Vandledningen er bleven optaget i sin Helhed, delvis

repareret og delvis erstattet af nye Rør, hvorved er opnaaet bedre Tryk i Ledningen. Priveterne i B og D ere blevne ombyggede, Kjøkkenbygningen, Afd. B, samt den gamle Cellebygning er bleven malet ind- og udvendig. Desuden er foretaget en Del mindre Reparationer.

Paa Øvregaden er der opført nyt Gjærde om den urolige Afdelings Gaardsplads, lagt nyt Gulv i flere Celler og Vaskeriet, foruden at der er foretaget flere mindre Reparationer.

Til Bygningernes Vedligeholdelse er i Aarets Løb anvendt Kr. 4 108.19, til Inventariet 1 507.41.

Oversigt over Rosenbergs Asyls økonomiske Tilstand ved Udgangen af Aaret.

Sommaire des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Rosenberg.

Beholdningen var den 1ste Januar 1889:

a) Restancer	Kr.	20 252.43	
b) I Banken og Kasse	«	1 684.67	
			Kr. 21 887,10

Ved Aarets Udgang:

a) Restancer	Kr.	21 459.12	
b) I Banken og Kasse	«	2 896.74	
			« 24 355.86

Til Bygningernes Vedligeholdelse er anvendt Kr. 4 108.19, til Inventariet Kr. 1 507.41.

Af Asyllæge Martens' Beretning for Møllendals Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Møllendal.

— — Der er indtruffet 4 Dødsfald, hvoraf 3 hos Patienter over 70 Aar og 1 hos en 52aarig Mand.

1. En Pige, 70 Aar gammel, blev indlagt i Asylet midlertidig, og indtil der kunde skaffes hende et passende Sted til Forpleining i Hjembygden, hvor hun i en Række af Aar havde været anbragt som Lægdslern. Hun var høieresidig lam efter et for mange Aar tilbage indtraadt apoplektisk Anfald, havde Vanskelighed for at tale og spise. Uagtet det hed, at hun kun i kort Tid skulde forblive i Asylet, gik der Maaned efter Maaned hen, uden at hun paa gjentagende Opfordring blev afhentet. Imidlertid indtraadte Ødem i Underextremiteterne, Ansamling i Bughulheden i saadan Grad, at der maatte gjøres Paracentese, hvorefter Kræfterne sank, og hun døde komatøs. Sektion foretoges ikke. Dødsarsag: Morbus Brightii.
2. En Kone, 73 Aar gammel, som i en Række af Aar havde været forpleiet i Hjembygden som dement, maatte efter Meddelelse af vedkommende Distriktslæge «paa Grund af en høi Grad af Uro og Søvnløshed, forbunden med Raaben, Skrigen og Banden Dag og Nat, hurtigst mulig indlægges paa et Sindssygeasyl». Ved Optagelsen fandtes denne Tilstand fremdeles tilstede, idet hun tillige paastod, at hun ikke kunde leve, men maatte dø, fordi hun ingen Frelse kunde faa. Hun var mager, ussel og bleg, kunde neppe holde sig paa Benene. Under vekslede Tilstand udover Sommeren sagtnedes Uroen paa samme Tid, som Kræfterne stadig svandt; hun maatte oftere flere Timer om Dagen ligge tilsengs, var saa atter oppe, indtil hun ganske rolig sov hen, umiddelbart efter at hun havde spist sin Aftensmad. Dødsarsag: Marasmus senilis.
3. En Mand, over 70 Aar gammel, havde været 12 Aar i Behandling i Asylet, led af Dementia med oftere indtrædende Raptus. Han led af alle slags Kramper og Rykninger, var hallucineret, stod stadig i Forbindelse med Aander, hvis Røst han hørte, og hvis Villie han maatte udføre. I Begyndelsen af Aaret begyndte han at afmagres, blive bleg og føle sig mat, uagtet Madlysten vedblev at være god. Udover Sommeren tiltog Afmagringen stadig, og der begyndte at vise sig Ødem i Underextremiteterne. Ved Undersøgelse fandtes Æggehvide i Urinen. Saa begyndte efterhaanden Madlysten at aftage, han maatte holde Sengen, og under stadig Aftagen af Kræfterne døde han komatøs. Dødsarsag: Morbus Brightii.

Ved Sektion fandtes Kraniet overordentligt tykt paa flere Steder næsten 1 cm., Hjernemassen som Følge deraf liden i Volum, tætte Sammenvoxninger mellem Hinderne og Kraniet; Hjernesubstanten bleg, tør, Gyri tyde-

lige, Adskillelsen mellem den graa og den hvide Substans yderst ubetydelig. Ved Basis Intet videre at bemærke. Venstre Nyre fedtdegeneret.

4. En Mand, 52 Aar gammel, indlagt for Mania. Under Rekonvalescensen fik han en Eftermiddag, umiddelbart efter at han havde spist sin Eftermiddagsmad, og medens han spadede i Haven, en heftig Smerte i Underlivet, hvortil der umiddelbart sluttede sig Brækninger, i Begyndelsen af det nylig Nydte, senere biliøse. Bragt tilsens tiltog, uagtet anvendt Behandling, Smerterne og Brækningerne, og allerede ved Kl. 8-tiden afgik han ved Døden under Symptomer af Kollaps. Sektion viste, hvad man paa Forhaand kunde vide, at der maatte være en Volvolus eller en Axedreining. I Mesenteriet fandtes en betydelig Blodansamling iblandt Bladene, i Brystet intet Abnormt. Dødsarsag: Volvolus.

Hypnotisk Indvirkning har leilighedsvis været forsøgt, uden at jeg har været istand til at fremkalde Virkninger af nogen Betydning. Jeg maa i saa Henseende, eftersom jeg ligeoverfor andre Individuer har havt meget let for at fremkalde de dybere hypnotiske og somnambule Tilstande, erkjende Rigtigheden af andre Sindssyge lægers Erfaringer i dette Stykke, at det er meget vanskeligt at bringe sindssyge Patienter i hypnotisk Tilstand.

Af Asyllæge Bødtkers Beretning for Trondhjems Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Trondhjem.

---

5 Patienter ere afgaaede ved Døden. Obduktion blev — paa Grund af flere hindrende Omstændigheder — ikke udført i 3 Tilfælde.

1. I. B., 52 Aar gammel Gaardmandssøn, indkom i Asylet for 3die Gang 15de Juni 1885. Han havde været idiotisk i mere end 30 Aar og tiltrængte Asylforpleining paa Grund af Tilbøielighed til Omstreifning under urolige Perioder, som af og til paakom ham. Han fik Febersymptomer den 16de Januar med Sting i høire Side uden Hoste. 18de Januar hørtes tør Blæsen fra Spina til Basis, Aandedrættet stønnende, tiltagende Debilitet. Den 19de var der allerede Kollapssymptomer, og samme Dags Eftermiddag døde han.
2. K. L., 33 Aar gammel, gift, Puella publica indlagdes, i Asylet 5te Mai 1888 med udtalte Symptomer af Paralysis generalis. Hun havde havt Syfilis og været under Behandling paa det kommunale Sygehus. Hendes Sindssygdom havde, skjønt langt fremskreden, ikke været erkjendt, hvorfor

hun gjentagne Gange havde været indlagt paa Tvangsarbeidsanstalten og dersteds faaet Ris, da Sygdomssymptomerne af Alle ansaaes for «Troldskab». Hun blev lidt efter lidt fuldstændig lam, kunde tilsidst knapt bibringes flydende Næringsmidler, fik Dekubitus og døde 21de Marts.

3. O. B., ugift, indlagdes i Asylet 2den September 1886, dengang 73 Aar gammel, under Diagnosen Melancholi. Hun havde lige til den sidste Tid ført et omflakkende Liv som Handlerske, havde i sin Tid haft ikke mindre end 5 uægte Børn med 5 forskellige Mænd uden at være kommen i Justitiens Hænder, idet hun selv sørgede omhyggelig for sine Børn ved at anbringe dem hos brave Folk og senerehen, da de vare blevne voxne, forsynede hun dem endog med Midler til at reise til Amerika, hvor hun tillige engang aflagde dem personligt Besøg. Hun var saaledes i flere Henseender en ganske aparte Personlighed. Under Opholdet i Asylet havde hun kortere og længere Perioder af Ro og tilsyneladende normal Sindstilstand, som derpaa afløstes af Raptus med stærkt fremtrædende Hallucinationer og almindelig Forvirring. Saaledes vedblev hendes Tilstand at være veksellende, indtil den sidste Paroxysme indtraf i Slutten af Juli og vedvarede indtil hendes Død den 11te September; denne indfandt sig under Kollapsymptomer, efterat hun i den sidste Tid ogsaa havde lidt at Næringsvægring.
4. L. M. S., ugift, indkom i Asylet 25de August 1885 dengang 67 Aar gammel, under Diagnosen Melancholi. Denne Patients Sygdom havde allerede været af længere Varighed og karakteriserede sig nærmest som et chronisk depressivt Vanvid med Vrangideer, især i religiøs Retning. I August d. A. begyndte hun at blive mere og mere debil, fik permanent Hoste, Krepi-teren hørtes over hele høire Lunge. Den 27de Oktober afgik hun ved Døden. Ved Sektionen fandtes høire Lunge adhærent til Brystvæggen i større Udstrækning, overalt gennemvævet af tuberkuløse Kaverner, dog fornemmelig i dens øverste Parti. I Spidsen af venstre Lunge Tuberkelinfiltrationer. Leveren blodoverfyldt, hypertrofisk, strækkende sig lige over til venstre Hypokondrium.
5. K. A., Bondekone, indlagdes for 2den Gang i Asylet 24de August 1887, dengang 59 Aar gammel, lidende af Melancholi. Hun havde tidligere været behandlet her fra 22de Oktober 1886 til 1ste April 1887 for en stuporøs Melancholi, for hvilken hun helbrededes, og skulde nu have befundet sig vel indtil en Maaned før sidste Indlæggelse, da hun anfaldtes af Søvnløshed, Angst og Uro. Ved Ankomsten led hun under haardnakket Næringsvægring og maatte oftere, tildels gennem længere Tid, fodres gennem Sonde, spiste ialfald meget sjelden, uden at man gav hende Maden. Hun var stedse stærkt hallucineret og havde de besynderligste Vrangideer, troede saaledes, at hendes egen Familie benyttedes saavel til Føde som Brændsel i Asylet.

Fra 17de April d. A. febriciterede hun, klagede stadig over brændende Smerter i Underlivet, som var expanderet og noget ømt for Berørelse. Fra 5 Mai begyndte hun at hoste og fik dertil hyppig Urinrang.

Til en Svigersøn, der besøgte hende, fortalte hun, at hun for Nærværende befandt sig i et «Tjør» (Tjern), der indeholdt kogende Vand, som brændte hende skrækkelig. I Nærheden af hende befandt sig Mennesker og Dyr, der vilde spise hende op. I den Grad led hun af abnorme Sensationer.

2den Juni begyndte der at vise sig subkutane Suppurationsfoci paa begge Ben.

3die Juli døde hun marastisk.

Ved Sektionen fandtes Tuberkelinfiltration i øverste Parti af begge Lunger, stærk Hypostase bagtil og nedad. Leveren hypertrofisk, strækker sig et godt Stykke nedenfor Ribbensranden og helt over til venstre Hypokondrium, var desuden muskatnødfarvet.

Nyrerne tuberkuløst infiltrerede, venstre Nyrebækken udspilet af Pus.

Bespisningens Kostende beløb sig til Kr. 0.51 pro persona pr. Forplejningsdag.

Fra 1ste Oktober overtog Asylet Bespisningen direkte for egen Regning uden Økonom som Mellemand og har allerede efter den vundne Erfaring fundet sig vel tjent med Forandringen, hvoraf saavel en bedre som billigere Bespisning har resulteret. En Patient har daglig kostet Asylet Kr. 1.11⁷/₁₀.

Samlet Driftsudgift:

Asylets Udgifter udgjorde Kr. 33 868.54, naar Udgiften for Medicin i Aarets sidste Kvartal Kr. 197.95 medtages, istedet for, som i Forstanderens Regnskab, sidste Kvartal af 1888, og da Indtægterne beløbe sig til Kr. 33 598.67, viser altsaa Status en Underballance af Kr. 269.87.

Som bekjendt skal Hospitalskassen ifølge de gjældende Statuter yde Asylet et Tilskud, der i Regelen ikke maa overstige Kr. 4 000.00 aarlig.

Opgave over Indtægter og Udgifter vedkommende Trondhjem's Hospitalsstiftelses Sindssygeasyl.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Trondhjem.

	Kr.
Indtægter:	
1. Betalingen for de i Aarets Løb i Asylet forpleiede Sindssyge, Kr. 400.00 aarlig for hver af de for Trondhjems Fattigkasse og søndre Trondhjems Amt Regning indlagte Personer og Kr. 480.00 aarlig for saadanne fra andre Distrikter, har udgjort	33 520.45
2. For solgte Fabrikata og forud ført Arbeide for Fremmede samt for solgt kasseret Inventarium m. m.	78.22
	33 598.67
Udgifter:	
1. Løn til Forvalter og Betjening for hele Aaret . . . . . Kr. 3 349.98	
Bespisningen for Betjeningen i 9 Maaneder, Januar til September inkl., « 1 883.70	
Bespisningen for de Sindssyge i samme Tid . . . . . « 12 119.00	
Bespisningen og de Sindssyges Forpleining direkte ved Asylet:	
for Oktober 1 576.31	
« November 1 180.16	
« December 1 085.53	
« 3 842.00	
	21 194.68
2. Medicinaludgifter:	
Medicin i 4de Kvartal 1888 . . . . . Kr. 193.77	
— - 1ste — 1889 . . . . . « 189.31	
— - 2det — — . . . . . « 174.99	
— - 3die — — . . . . . « 170.04	
Kr. 728.11	
Vin . . . . . « 19.00	
Charpi og Guttaperkapapir . . . . . « 5.42	
	752.53
3. Begravelsesomkostninger	111.00

	Kr.	Kr.
4. Lys og Brænde:		
Gas . . . . . Kr. 419.50		
Jordolie, 71 ¹ / ₂ Liter . . . . . « 21.10		
Stearinlys, 4 Kasser . . . . . « 30.00		
70 Favne Birkeved med Kjørsel . . . . . Kr. 861.37		
70 ¹ / ₄ Favne Furu- og Granved med Kjørsel . . . . . « 677.33		
	Kr. 1 538.70	
600 Hklt. Kul med Ind- læmpning . . . . . « 778.94		
	« 2 317.64	
		2 788.24
5. Anskaffelser, Reparationer og Arbejdspenge:		
Husreparationer m. m. . . . . Kr. 1 141.00		
Hus- og Klædesvask . . . . . « 414.29		
Sengehalm og Søgræs (5 668 Kilo) . . . . . « 357.89		
Inventarium og Beklædning . . . . . « 3 063.29		
Diverse . . . . . « 711.53		
		5 688.00
6. Skatter og Afgifter:		
Brandkat . . . . . Kr. 245.54		
Vandafgift . . . . . « 74.90		
Assurancepræmie . . . . . « 30.00		
		350.44
7. Avertissementsomkostninger		29.53
8. Lægens Løn		2 800.00
9. Diverse Udgifter (Beklædning og Reisepenge til hjemsendte fra Asylet udgaaede Personer samt Pension for 4de Kvartal d. A. til forhenværende Asylforvalter Steen Kr. 100.00)		149.94
	33 864.36	33 598.67
Hospitalskassens Tilskud		265.69
	33 864.36	33 864.36

Af Direktør Selmers Beretning for Rotvold Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rotvold.

Af de i Aaret Indkomne indlagdes 47 Mænd og 55 Kvinder under første Anfald af Sindssygdommen, medens 45 Mænd og 24 Kvinder havde havt tidligere Anfald. Deraf havde 25 Mænd og 11 Kvinder havt 1 tidligere Anfald, medens 20 Mænd og 13 Kvinder havde havt 2 eller flere saadane. For 5 Mænds Vedkommende er Forholdet ikke bekjendt.

23 Mænd og 16 Kvinder, ialt 39, havde været indlagte i Asylet under tidligere Anfald.

— — Blandt Aarsagsmomenter er Skræk opført i 5 Tilfælde.

En ung, 22 Aar gl., Gut af frisk Slægt, men noget svagelig, havde taget Hyre paa en Fiskerskøite i Aalesund. Han havde ikke været tilsøs tidligere, og første Gang han var ude paa Havet, fik man et heftigt Uveir, saa det var med Nød, at Skøiten klarede sig i Havn. Herunder blev han meget forskrækket, kunde Intet udrette ombord og maatte holdes under Dæk. Neppe var man kommen i Land, før han blev maniakal med heftig Agitation og Forvirring, hvilken Tilstand senere gik over i Stupor med Angst og Uklarhed.

Han er senere, saavidt vides, helbredet.

5 Mand og 6 Kvinder udsattes til Forpleining i Asylets Nærhed og under Kontrol af Asylets Læger. Paa denne Maade er for Tiden udsat fra Asylet, fornemlig i Malvik Sogn, henved 70 Syge. 2 Mænd og 1 Kvinde udgik efter afgiven Erklæring. Den ene Mand fandtes at lide af en monoman Tilstand, og Tiltalen mod ham blev derefter hævet. Den anden Mand, der var tiltalt for Falskneri, kunde ikke skjønnes at lide af nogen Sindssygdom, og han er senere kommen i Straf. — Den anførte Kvinde var en 17¹/₂ Aar gl. Pige, der havde anstiftet et Par Ildebrande. Hun havde staaet meget tilbage i Aands-evner lige fra den tidligste Ungdom og var ogsaa i legemlig Henseende lidet udviklet efter Alderen. Hun blev anset for utilregnelig og for at have begaaet de Handlinger, hvorfor hun var tiltalt, under Tilskyndelser af impulsiv Natur.

Efterfølgende Tabel vil vise de Dødes Alder, Dødsarsagen, samt Varigheden af deres Ophold i Asylet og Sygdomsformen ved deres Indlæggelse.

M æ n d.

No.	Alder.	Dødsarsag.	Ophold i Asylet.	Form af Sindssygdom.
1.	43 Aar gl.	Pneumonia.	15 Aar.	Dementia.
«	2. 43 —	Insania (Delirium acutum).	5 ¹ / ₂ Maaned.	Melancholi.
«	3. 30 —	Tuberculos. pulm.	1 ³ / ₄ Aar.	Monomani.
«	4. 41 —	Suicidium.	1 Aar.	Melancholi.
«	5. 52 —	Insania (Pneumon. hypostat.).	1 ² / ₃ Maaned.	Melancholi.

No.	Alder.	Dødsårsag.	Ophold i Asylet.	Form af Sindssygd. om.
No. 6.	54 Aar gl.	Insania.	6 Dage.	Melancholi.
« 7.	68 —	Tuberculos. pulm.	2 ¹ / ₄ Aar.	Melancholi.
« 8.	25 —	Tuberculos. pulm.	4 ¹ / ₄ Aar.	Dementia.
« 9.	44 —	Insania (Delirium acutum).	14 Dage.	Melanchol. c. stup.
« 10.	34 —	Tuberculos. pulm.	2 Aar.	Melancholi.
« 11.	36 —	Tuberculos. pulm.	11 Aar.	Dementia.
« 12.	22 —	Tuberculos. pulm.	1 Aar.	Monomani.
« 13.	22 —	Insania (Mania acut.).	26 Dage.	Idioti.

Kvinder.

No. 14.	33 Aar gl.	Parametritis.	2 Maaneder.	Mania puerperal.
« 15.	29 —	Tuberculos. pulm.	3 Aar.	Dementia.
« 16.	26 —	Typhus abdominal.	3 ¹ / ₄ Aar.	Epilepsia.
« 17.	31 —	Tuberculos. pulm.	8 Aar.	Dementia.
« 18.	51 —	Insania.	4 Maaneder.	Melancholi.
« 19.	29 —	Tuberculos. pulm.	7 Maaneder.	Mani.
« 20.	27 —	Tuberculos. pulm.	3 Aar.	Dementia.
« 21.	16 —	Typhlit. chron. ulceros.	2 Maaneder.	Melancholi.

Som det vil sees af anførte Fortegnelse er der død 8 efter et forholdsvis kortvarigt Ophold i Asylet, fra nogle Dage til henved 6 Maaneder, nemlig de under No. 2, 5, 6, 9, 13, 14, 18 og 21 opførte Tilfælde. Hos 2 af disse, nemlig No. 14 og 21, fremkaldtes Døden ved andre af Sindssygdommen uafhængige Sygdomme, Parametritis og Typhlitis, hvilke Sygdomme vare i Udvikling under Indlæggelsen i Asylet. For de 6 øvrige er saavel ifølge det kliniske Sygdomsbillede som ifølge det væsentlig negative Fund ved Obduktionen Insania opført som Dødsårsag. I 2 af disse Tilfælde antog Sindssygdommen mod Slutningen Karakteren af et Delirium acutum.

Den hyppigste Dødsårsag har forøvrigt som sædvanlig været Tuberkulose, hvoraf 10 døde i dette Aar. Hos 2 af dem var Tuberkulosen paavist allerede ved Indlæggelsen. De øvrige vare ældre Patienter i Asylet, hos hvem Sindssygdommen tildels forlængst var gaaet over i Dementia.

Ved akut Sygdom er Døden fremkaldt 1 Gang ved Pneumoni og 1 Gang ved Typhus abdominal. Dette sidste Tilfælde er omhandlet under Omtalen af Sundhedstilstanden i Asylerne. Endelig er indtruffet 1 Tilfælde af Suicidium. Det var en 40 Aar gl. Arbejder, der indkom i Februar 1888, lidende af Melancholi paa hereditær Basis. Han havde haft 2 tidligere Anfald af samme Sygdom og derunder en Gang før været indlagt i Asylet. Foruden af almindelige melancholske Ængstelser plagedes han meget af Paræstesier og Smerter hist og her, og da han var legemlig svag, laa han for det meste tilsengs og paa Vagtværrelset, da han ikke ansaaes fri for suicidale Tendenser. Han laa meget hyppig og smaa-jamrede, men undertiden paakom stærk Excitation, hvorunder han storskreg og

var urolig, saa han forstyrrede hele Afdelingen. Under disse Perioder lagdes han i Celle under sædvanlige Forsigtighedsregler. Derved følte han sig beroliget og forlangte selv at blive isoleret. Den 1ste Marts 1889 indtraadte et saadant Anfald af Agitation. Han skreg høit, knuste Kopper og Natpotter og forlangte at komme i Celle, hvilket blev efterkommet. Efter nogle Dage bedredes Tilstanden og den 7de Marts var hans Tilbageflytten til Vagtværelset allerede bestemt, da han samme Dags Eftermiddag fandt Anledning til at hænge sig inde i Cellen. Han havde da faaet revet en Remse af Seildugsteppet og fæstet denne i Luftventilen i Cellen.

Med Erfaring fra dette Tilfælde er der senere foretagen nogen Forandring ved nogle af de nævnte Ventil, saa lignende Tilfælde ikke let skal kunne gjentage sig.

Gudstjenesten og Undervisningen. Hermed er forholdt ganske som i tidligere Aar. Præsten har holdt Gudstjeneste i Asyls Kirkesal hver 2den Helligdag. Hvor mange Syge, der i Gjennemsnit har kunnet overvære disse Forretninger, er der ikke holdt Fortegnelse over, men Kirken er i Regelen godt besat. En Gang om Ugen besøger desuden Præsten Asylet til Samtale og Bøn med de Syge. Skolelæreren samler 2 Gange om Ugen de Syge, som interessere sig derfor, til Undervisning, Forelæsning og Sang.

Antallet af *arbejdende* Syge har været i Nedgang i de senere Aar. Jeg har troet, at Grunden dertil væsentlig var at søge i det stærkt vexlende Belæg og maa fremdeles være af denne Mening. For *Adspredelser* er der sørget som tidligere.

Af sjældnere Tilfælde skal jeg nævne 2 af Emphysema subcutaneum, der indtraf kort efter hinanden. Emphysemet var udbredt over en stor Del af Legemet uden at noget bestemt Udgangspunkt kunde opdages. Begge Tilfælde indtraf hos maniakale Syge og endte efter nogen Tid i Helbredelse.

Bespisningsudgiften for de Syge og Betjeningen udgjorde i Budgetaaret Kr. 0.50⁰⁹/100 pr. Forplejningsdag. I denne Udgift er ikke medtaget Vin og Desert til selskabelige Sammenkomster, hvilke Udgifter opføres under Konto de «Syges Adspredelser».

Samlet Driftsudgift udgjorde Kr. 1.32 pr. Forplejningsdag.

Ballance-Overzicht

over Indtægts- og Udgiftsbeløb for de forskellige ved **Rotvold** Sindssygeasyl
førte Regnskaber.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Rotvold.

Indtægter:

	Kr.	Kr.	Kr.
Beholdning den 1ste Juli 1888:			
1. I Kasse		1 870.04	
2. - Nordenfjeldske Kreditbank.		8 300.00	
3. Tilgodehavende for Syge		31 101.85	
4. Proviant, Brænde, Belysningsgjenstande, Jordbrugets Beholdninger.		19 008.86	
			60 280.75
Kurpenge.		106 683.96	
deraf indbetalt Kr. 79 313.30.			
Erstatning for Beklædningen	8 199.61		
deraf indbetalt Kr. 6 009.16.			
Anden Indtægt af Arbejdsvirksohmheden	3 972.39		
Værdi af Beholdning ^{30/6} 1889:			
1. Af Materialier . . . . . Kr. 824.11			
2. Beklædningsgjenstande « 5 088.25			
	5 912.36		
	18 084.36	18 084.36	
Udgiften Konto «M» var	12 926.96		
	Overskud	5 157.40	
Haven	1 080.73	1 080.73	
Udgiften Konto «N» var	1 199.95		
	Underskud	1 19.22	
Jordbruget:			
1. Produkter leverede Asylet	17 469.74		
2. Gjødsel til Haven	128.00		
3. Halm til Asylet	40.00		
4. Leie af Brugets Heste	1 400.00		
5. Salg af Kalve, Grise, Huder	3 379.63		
6. Pladsafgift	23.20		
7. Forskellige Indtægter	45.00		
Værdi af Beholdning	5 898.00		
	28 383.57	28 383.57	

	Kr.	Kr.	Kr.
Udgiften Konto «O» var Kr. 26 043.78 med Fradrag af Grund- forbedring . . . . . « 650.94			
	25 392.84		
	Overskud		
	2 990.73		
Bøspisningen	4 539.94		
Værdi af Beholdning ^{30/6} 1889. . . .	1 007.07		
		5 547.01	
Forskjellige Indtægter		511.54	
			60 280.75
		160 291.17	
Værdien af Beholdningen ^{30/6} 1889 anskaf- fede til Udgiftskonto:			
D. Bygninger	431.18		
E. Inventar	253.63		
F. Belysning	655.50		
G. Brænde	3 095.50		
L. Renholdelse	50 08		
U. Extraordinære Byggearbejder. . . .	463.48		
		4 949.37	165 260.54
			<u>225 521.29</u>
Aarets Indtægter udgjorde	165 240.54		
— Udgifter —	172 269.72		
		7 029.18	
	Underskud		
Men herimod maa regnes Udgifterne under Konto «U»	15 762.63		
med Fradrag af Beholdningen	463.48		
	15 299.15		
Grundforbedringer ved Gaardsbruget . .	650.94		
		15 950.09	
herved et Overskud paa Driftsbud- gettet stort			8 920.91

Udgifter:

	Kr.	Kr.	Kr.
A. Lønninger		27 727.42	
B. Bæspisning:			
Udbetalt	54 657.76		
Beholdningens Værdi ^{1/7} 1888	1 426.82		
		56 084.58	
Beholdningens Værdi ^{30/6} 1889			
Kr. 1 007.07			
Kontant Indtægt . . . « 4 539.94			
	5 547.01		
Virkelig Udgift	50 537.57		
100 883 Dage á 50.09 Øre.			
C. Arbejdspenge og Adspredelse .		1 918.80	
D. Bygninger og Vandledning:			
Udbetalt	4 087.14		
Beholdning ^{1/7} 1888	64.07		
		4 151.21	
E. Inventar:			
Udbetalt	4 973.61		
Beholdning ^{1/7} 1888	78.72		
		5 052.33	
F. Belysning:			
Udbetalt	3 148.13		
Beholdning ^{1/7} 1888	476.26		
		3 624.39	
G. Brænde:			
Udbetalt	6 740.08		
Beholdning ^{1/7} 1888	4 440.00		
		11 180.08	
H. Medicinske Fornødenheder . .		2 118.99	
J. Bibliothek		329.30	
K. Kontorudgifter		411.58	
L. Renholdelsen:			
Udbetalt	1 394.49		
Beholdning ^{1/7} 1888	38.66		
		1 433.15	
M. De Syges Beklædning og Arbejdsvirksomheden:			
Udbetalt	7 333.16		

	Kr.	Kr.	Kr.
Beholdningens Værdi ^{1/7} 1888:			
af Materialier	Kr. 1 084.31		
« Beklædningsgjenstande «	4 509.94		
	<u>5 593.80</u>		
N. Haven		12 926.96	
		1 199.95	
O. Jordbruget:			
1. Lønninger	3 078.96		
2. Arbejdspenge	3 439.49		
3. Besætningens Komplettering:			
udbetalt	Kr. 4 478.96		
Beholdning ^{1/7} 1888 «	4 587.00		
	<u>9 065.96</u>		
4. Kraftfoder og Hø:			
udbetalt	Kr. 5 179.67		
Beholdning ^{1/7} 1888 «	75.00		
	<u>5 254.77</u>		
5. Lys og Brænde:			
udbetalt	Kr. 188.47		
Beholdning ^{1/7} 1888 «	136.00		
	<u>324.47</u>		
6. Bygninger og Inventar:			
udbetalt	Kr. 970.12		
Beholdning ^{1/7} 1888 «	136.00		
	<u>1 277.12</u>		
7. Draining	650.94		
8. Skatter og Afgifter	488.46		
9. Gjerdehold	88.50		
10. Græsfrø og kunstig Gjødning:			
udbetalt	Kr. 576.02		
Beholdning ^{1/7} 1888 «	183.00		
	<u>759.02</u>		
11. Møllepenge	382.14		
12. Forskjelligt	618.05		
Beholdning af Korn, Gryn, Mel ^{1/7} 1888	666.00		
	<u>26 043.78</u>		
P. Forskjellige Udgifter		1 368.04	
		<u>155 570.56</u>	

	Kr.	Kr.	Kr.
U. Extraordinære Udgifter:			
a. Til de for Terminen bevilgede Udvidelser		13 309.97	
b. Til Paabegyndelse af de for næste Termin bevilgede Udvidelser . .		2 452.66	
		15 762.63	
Beholdning ^{1/7} 1888		936.53	16 699.16
Beholdning:			172 269.72
1. I Kasse	2 049.22		
2. - Nordenfjeldske Kreditbank . . .	1 800.06		
		3 849.22	
3. Tilgodehavende for Syge		31 635.55	
4. Materialier:			
a. Proviant, Brænde, Belysningsgjenst.	6 780.55		
b. Beklædningsgjenstande	5 088.25		
c. Jordbrugets Beholdninger	5 898.00		
		17 766.80	
			53 251.57
			<u>225 521.29</u>

Generalextrakt

af **Gaustad** Sindssygeasyls Hovedbog for Regnskabsaaret $\frac{1}{7}$ 1887— $\frac{30}{6}$ 1888.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Gaustad
 $\frac{1}{7}$ 1887— $\frac{30}{6}$ 1888.

Indtægter:

	Kr.	Kr.
Beholdningen den $\frac{1}{7}$ 87 var:		
a) Forpleiningen	2 006.46	
Vask og Renhold	160.67	
Belysningen	38.19	
Brændsel	7 373.90	
Bygningerne, Gas og Vand	1 515.76	
Arbeidsvirksomhed. Udgift	1 373.47	
Inventariet	623.30	
Jordbruget e	19 052.10	
Lager Konto	2 489.15	
Diverse Indtægter	100.00	
	34 733.00	
b) Tilgodehavende hos Patienterne	48 444.05	
c) Kassebeholdningen	15 278.31	
d) Diverse Debitorer	72.44	
		98 527.80
Indtægter i Aaret:		
A. Kurpenge	175 343.60	
B. Arbeidsvirksomheden	10 442.82	
C. Gartneriet	2 314.12	
D. Jordbruget:		
No. 1. Levnetsmidler	34 471.63	
No. 2. Kontante Indtægter	1 518.65	
E Diverse Indtægter	13 256.77	
		237 347.59
		<u>335 875.39</u>

1888.

	Kr.	Kr.
<i>Den 30te Juni 1887</i> havdes i Beholdninger, Kontanter og Fordringer	98 527.80	
<i>Den 30te Juni 1888</i> havdes i Beholdninger og Kontanter	93 248.44	
Altsaa Beholdningen reduceret med:	5 279.36	

Udgifter:

	Kr.	Kr.
Udgifter i Aaret:		
A. Lønninger	47 613.42	
B. Forpleiningen	80 801.20	
C. Syges Adspredelse	1 327.42	
D a. Bygningerne	10 246.92	
D b. Do. extraordinært	22 423.38	
E. Inventariet	10 594.86	
F. Belysningen	7 761.23	
G. Brændsel	11 694.62	
H. Medicinske Fornodenheder	3 178.61	
I. Bibliotheket	343.51	
K. Kontorudgifter	902.38	
L. Vask og Renhold	3 253.40	
M. Arbejdsvirksomheden	7 570.98	
N. Heste og Dagarbeide	3 600.00	
O. Gartneriet	1 746.29	
P. Jordbruget:		
a) Lønninger	5 104.99	
b) Arbejdspenge	6 004.76	
c) Besætning og Inventar	6 596.75	
d) Skatter og Afgifter	947.72	
e) Andre Udgifter	9 059.58	
Q. Tilfældige Udgifter	1 840.61	
S. Lager Konto	14.32	
		242 626.95

	Kr.	Kr.
Beholdningerne den 30te Juni 1888 vare:		
a) Forpleiningen	2 128.91	
Vask og Renhold	169.79	
Belysningen	45.83	
Brændsel	6 296.55	
Bygningerne a	1 059.33	
Arbeidsvirksomhed. Udgift	1 525.39	
Inventariet	963.75	
Jordbruget e	18 257.58	
Lager Konto	2 245.56	
Diverse Indtægter	200.00	
b) Tilgodehavende hos Patienterne:		
Ældre Fordringer	783.12	
Nye —	44 121.12	
e) Kassebeholdning	15 451.51	93 248.44
		<u>335 875.39</u>
Aarets Udgifter udgjør	242 626.95	
Do. Indtægter do.	237 347.59	
Kapitalen formindsket med	5 279.36	
Til ekstraordinære Bygningsarbejder er medgaaet	22 423.38	
Indbetalt af Statskassen som krediteret Diverse Indtægter	13 009.00	
	9 414.39	
Naar herfra fradrages ovenanførte Beløb	5 279.36	
Bliver der altsaa et Overskud af	4 135.02	

1888.

Balance-Oversigt

over Indtægts- og Udgiftsbeløb efter de forskellige ved **Eg** Asyl
førte Regnskaber i Budgetaaret 1887—88.

Tableau des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Eg ^{1/7} 1887—^{30/6} 1888.

Indtægter:

	Kr.	Kr.	Kr.
Beholdningerne den 1ste Juli 1887:			
1. Udestaaende Restancer	31 925.76		
2. I Kasse og Sparebanken	21.397.56		
3. Proviant, Brænde, Besætning	18 257.41		
			71 580 73
A. Kurpenge		124 130.33	
B. Arbeidsvirksomheden:			
Indtægter	11 302.47	11 302.47	
Udgifter Konto «M»	10 890.59		
Overskud	411.88		
C. Gartneriet:			
Indtægter	1 502.95	1 502.95	
Udgifter Konto «O»	1 327.93		
Overskud	175.02		
D. Jordbruget:			
Indtægter:			
a. Levnetsmidler . . . . Kr. 19 727.74			
b. Kjørsel til Asylet . . . « 1 500.00			
c. Gjødelse til Haverne . . « 300.00			
d. Halm til Asylet . . . . « 316.12			
e. Salg af Kalve, Grise m. m., « 1 650.32			
f. Afgift af Pladsene . . . . « 28.00			
g. Skovprodukter . . . . . « 281.00			
h. Diverse Indtægter . . . . « 122.60			
	23 925.78	23 925.78	
Udgifter Konto «P»	21 959.24		
Overskud	1 966.54		

1888.

	Kr.	Kr.	Kr.
E. Indtægt af Bespisningen		4 751.63	
F. Forskellige Indtægter	748.43		
Hvorfra gaar:			
1. Indtægt for Konto «F» . Kr. 105.00			
2. Do. - Do. «L» . « 12.50			
3. Do. - Do. «M» . « 76.16	193.66		
		554.77	
G. Refusion for Udlæg	1 544.67		
Hvortil kommer Restancer	237.90		
		1 782.57	
			167 950.50
			<u>239 531.23</u>

Udgifter:

	Kr.	Kr.	Kr.
A. Lønninger		30 328.96	
B. Bespisningen:			
Udbetalt . . . . . Kr. 67 278.09			
Beholdning 1/7 1887 . « 1 062.26			
	69 240.35		
Beholdning 30/6 1888	2 821.75		
		66 418.60	
C. Arbejdspenge m. m.:			
Udbetalt . . . . . Kr. 2 072.31			
Beholdning 1/7 1887 . « 5.55			
	2 077.86		
Beholdning 30/6 1888	13.55		
		2 064.31	
D. Bygningerne:			
Udbetalt . . . . . Kr. 6 414.02			
Beholdning 1/7 1887 . « 274.18			
	6 688.20		
Beholdning 30/6 1888	232.06		
		6 456.14	

1888.

	K.	Kr.	Kr.
E. Inventariet:			
Udbetalt	Kr. 5 650.95		
Beholdning 1/7 1887	« 14.80		
	<hr/>		
	5 665.75		
Beholdning 30/6 1888	80		
	<hr/>	5 664.95	
F. Belysning:			
Udbetalt	Kr. 2 228.89		
Beholdning 1/7 1887	« 27.50		
	<hr/>		
	2 256.39		
Indtægt fra Konto «F»	Kr. 105.00		
Beholdning 30/6 1888	« 23.32		
	<hr/>		
	128.32		
	<hr/>	2 128.07	
G. Brændsel:			
Udbetalt	Kr. 8 941.37		
Beholdning 1/7 1887	« 3 247.00		
	<hr/>		
	12 188.57		
Beholdning 30/6 1888	2 589.00		
	<hr/>	9 599.57	
H. Medicinske Fornødenheder		2 002.54	
I. Bibliotheket		320.88	
K. Kontorudgifter		800.04	
L. Vask og Renholdelse:			
Udbetalt	Kr. 2 893.00		
Beholdning 1/7 1887	« 48.22		
	<hr/>		
	2 941.22		
Indtægt fra Konto «F»	Kr. 12.50		
Beholdning 30/6 1888	« 102.61		
	<hr/>		
	115.11		
	<hr/>	2 826.11	
M. Beklædning m. m.:			
Udbetalt	Kr. 11 772.05		
Beholdning 1/7 1887	« 1 739.61		
	<hr/>		
	13 511.66		
Indtægter fra Konto «F»	Kr. 76.16		
Beholdning 30/6 1888	« 2 544.91		
	<hr/>		
	2 621.07		
	<hr/>	10 890.59	
N. Heste og Dagarbejde		900.00	
O. Gartneriet		1 327.93	

	Kr.	Kr.	Kr.
P. Jordbruget:			
a. Lønninger	Kr. 3 630.00		
b. Arbejdspenge	« 2 853.05		
c. Besætningen	« 3 651.15		
d. Hø og Halm	« 8 399.38		
e. Lys og Brænde	« 234.64		
f. Bygninger og Inventar	« 1 598.09		
g. Drænering	« 565.30		
h. Afgift til Magistraten	« 160.00		
i. Udsæd og Gødning	« 529.52		
k. Møllepenge	« 134.57		
l. Diverse Udgifter	« 612.37		
Udbetalt	Kr. 22 368.07		
Beholdning ^{1/7} 1887.	« 10 938.29		
	33 306.36		
Beholdning ^{30/6} 1888	11 347.12		
		21 959.24	
Q. Tilfældige Udgifter		1 287.91	
R. Udgifter mod Refusion		1 782.57	
			166 758.41
Beholdningerne den 30te Juni 1888 vare:			
1. Udestaaende Restancer	32 004.69		
2. I Kasse og Sparebanken	21 076.03		
3. Proviant, Brænde, Besætning m. m.	19 692.10		
			72 772.82
			<u>239 531.23</u>

1888.

Balance-Oversigt

over Indtægts- og Udgiftsbeløb for de forskjellige ved **Rotvold** Sindssygeasyl
førte Regnskaber for Budgetaaret 1887—1888.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Rotvold $\frac{1}{7}$ 1887— $\frac{30}{6}$ 1888.

Indtægter:

	Kr.	Kr.	Kr.
Beholdning den 1ste Juli 1887:			
1. I Kasse		2 930.50	
2. - Nordenfjeldske Kreditbank		10 753.65	
3. Tilgodehavende for Syge		30 799.90	
4. Proviant, Brænde, Belysningsgjenstande, Beklædningsgjenstande, Jordbrugets Be- holdninger m. m.		19 827.59	
			64 311.64
Kurpenge		105 302.70	
deraf indbetalt Kr. 77 918.05.			
Erstatning for Beklædning	7 678.73		
deraf indbetalt Kr. 5 655.05.			
Anden Indtægt af Arbeidsvirksom- heden	3 802.72		
Værdi af Beholdning $\frac{30}{6}$ 1888:			
1. Af Materialier . . . . . Kr. 1 084.31			
2. Beklædningsgjenstande « 4 509.49			
	5 593.80		
	17 075.25	17 075.25	
Udgiften Konto «M» var	12 789.30		
	Overskud	4 285.95	
Haven	971.26	971.26	
Udgiften Konto «M» var	983.51		
	Underskud	12.25	
Jordbruget:			
1. Produkter leverede Asylet	18 592.84		
2. Gjødsel til Haven	112.50		
3. Halm til Asylet	480.00		
4. Leie af Brugets Heste	1 549.60		
5. Salg af Kalve, Grise, Huder	3 283.11		
6. Pladsafgift	23.20		
7. Forskjellige Indtægter	40.00		
	24 081.25		
Værdi af Beholdning	5 954.00		
	30 035.25	30 035.25	

1888.

	Kr.	Kr.	Kr.
Udgiften Konto «O» var Kr. 26 840.54 med Fradrag af Grund- forbedring . . . . « 800.97	26 039.57		
Overskud	3 995.68		
Bespisningen	4 267.05	153 384.46	64 311.64
Værdi af Beholdning ^{30/6} 1888. . . .	1 426.82		
		5 693.87	
Forskjellige Indtægter		269.71	
		159 348.04	
Værdien af Beholdningen ^{30/6} 1888 anskaffet til Udgiftskonto:			
D. Bygninger m. m.	64.07		
E. Inventar	78.72		
F. Belysning	476.26		
G. Brænde	4 440.00		
L. Renholdelse	38.66		
U. Extraordinære Byggearbejder	936.53	6 034.24	
			165 382.28
			<u>229 693.92</u>
Aarets Indtægter udgjorde	165 382.28		
— Udgifter	169 413.17		
Underskud		4 030.89	
Dette er dog kun tilsyneladende, thi Udgifter under Konto «U»	14 556.09		
med Fradrag af Beholdning af Materialier	936.53		
	13 619.56		
og Grundforbedringer ved Gaardsbruget .	800.97	14 420.53	
bør tillægges Indtægten, hvorved frem- kommer et Overskud paa det ordinære Driftsbudget, stort			10 389.64

Udgifter:

	Kr.	Kr.	Kr.
A. Lønninger		27 426.50	
B. Bespisning:			
Udbetalt	52 407.89		
Beholdningens Værdi ^{1/7} 1887	1 358.13		
	53 766.02	53 766.02	

	Kr.	Kr.	Kr.
Beholdningens Værdi ^{30/6} 1888			
Kr. 1 426.82			
Kontant Indtægt . . . « 4 267.05			
	5 693.87		
Virkelig Udgift	48 072.15		
99 712 Dage à 48.21 Øre.			
C. Arbejdspenge og Adspredelse .		1 786.84	
D. Bygninger og Vandledning:			
Udbetalt	3 916.24		
Beholdning ^{1/7} 1887	158.97		
		4 075.21	
E. Inventar:			
Udbetalt	4 414.83		
Beholdning ^{1/7} 1887	120.40		
		4 535.23	
F. Belysning:			
Udbetalt	2 812.20		
Beholdning ^{1/7} 1887	403.95		
		3 216.15	
G. Brænde:			
Udbetalt	9 203.70		
Beholdning ^{1/7} 1887	4 292.00		
		13 495.70	
H. Medicinske Fornødenheder . .		2 414.99	
J. Bibliothek		291.75	
K. Kontorudgifter		428.68	
L. Renholdelsen:			
Udbetalt	1 434.57		
Beholdning ^{1/7} 1887	68.49		
		1 503.06	
M. De Syges Beklædning og Materialier til Arbejdsvirksomheden:			
Udbetalt	7 183.65		
Beholdningens Værdi ^{1/7} 1887			
af Materialier . . . . Kr. 1 087.92			
« Beklædningsgjenstande « 4 517.73			
	5 605.65		
		12 789.30	
N. Haven		983.51	
O. Jordbruget:			
1. Lønninger	3 118.96		
2. Arbejdspenge	3 929.98		
3. Besætningens Komplettering:			
Udbetalt . . . . Kr. 5 109.75			
Beholdning ^{1/7} 1887 « 4 790.00			
	9 899.75		

	Kr.	Kr.	Kr.
4. Kraftfoder og Hø:			
Udbetalt . . . . Kr. 2 996.00			
Beholdning 1/7 1887 « 621.00			
	3 617.00		
5. Lys og Brænde:			
Udbetalt . . . . Kr. 308.67			
Beholdning 1/7 1887 « 170.00			
	478.67		
6. Bygninger og Inventar:			
Udbetalt . . . . Kr. 1 612.58			
Beholdning 1/7 1887 « 311.00			
	1 923.58		
7. Drainering	800.97		
8. Skatter og Afgifter	487.55		
9. Gjærdehold	75.72		
10. Græsfrø og kunstig Gødning	811.49		
11. Møllepenge	261.82		
12. Forskjelligt	875.05		
Beholdning af Korn, Gryn, Mel, m. m. 1/7 1887	560.00		
		26 840.54	
P. Forskjellige Udgifter.		1 303.60	154 857.08
U. Extraordinære Udgifter:			
a. Vandmaaling i Marken	88.00		
b. Udvidelse af Bygninger bevilget for Terminen	12 721.65		
c. Udvidelse af Bygninger paa næste Termin	378.44		
	13 188.09		
Beholdning 1/7 1887	1 368.00		
			14 556.09
Beholdning:			169 413.17
1. I Kasse	1 870.04		
2. - Nordenfjeldske Kreditbank	8 300.00		
		10 170.04	
2. Tilgodehavende for Syge		31 101.85	
3. a. Proviant, Brænde, Belysningsgjenst. b. Beklædningsgjenstande	8 545.37 4 509.49		
c. Jordbrugets Beholdninger	5 954.00		
		19 008.86	
			60 280.75
			229 693.92

- No. 47. Norges Postvæsen 1886. (*Statistique postale.*)
- 48. Sindssygeasylernes Virksomhed 1886. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 49. Norges Fiskerier 1886. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 50. Norges indenrigske Skibsfart 1885. (*Mouvements du cabotage.*)
- 51. Sundhedstilst. og Medicinalforholdene 1885. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 52. Folkemængdens Bevægelse 1885. (*Mouvement de la population.*)
- 53. Kommunal Folketælling i Norges Byer 1885. (*Recensement dans les villes.*)
- 54. Jordbrug og Fædrift 1876—1885. (*Agriculture et élevage du bétail.*)
- 55. De offentlige Jernbaner 1886/87. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
- 56. Distriktsfængsler 1885 og 1886. (*Prisons départementales.*)
- 57. Skiftevæsenet 1885. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 58. Skolestatistik 1883. (*Statistique de l'instruction publique.*)
- 59. Norges Skibsfart 1886. (*Statistique de la navigation.*)
- 60. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1887. (*Rapports consulaires.*)
- 61. Arbejdslønninger 1875, 1880 og 1885. (*Gages des domestiques et salaires des ouvriers.*)
- 62. Rekruteringsstatistik 1887. (*Statistique du recrutement.*)
- 63. Norges Handel 1887. (*Statistique du commerce.*)
- 64. Fattigstatistik 1884 og 1885. (*Statistique de l'assistance publique.*)
- 65. Norges Sparebanker 1887. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
- 66. Norges Postvæsen 1887. (*Statistique postale.*)
- 67. Den norske Statstelegraf 1887. (*Statistique des télégraphes de l'Etat.*)
- 68. Livs- og Dødstabeller 18⁷¹/₇₂—18⁸⁰/₈₁. (*Tables de mortalité et de survie.*)
- 69. Kriminalstatistiske Tabeller 1885. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 70. Kriminalstatistik, Oversigt 1846—1885. (*Statistique de la justice criminelle. — Introduction et tableaux rétrospectifs.*)
- 71. De Spedalske i Norge 1881—1885. (*Les lépreux en Norvège.*)
- 72. Strafarbejdsanstalter 1886/87. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)
- 73. De faste Eiendomme 1876—1885. (*Propriétés foncières.*)
- 74. Skolestatistik 1884. (*Statistique de l'instruction publique.*)
- 75. Sundhedstilst. og Medicinalforholdene 1886. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 76. Distriktsfængsler 1887. (*Prisons départementales.*)
- 77. Sindssygeasylernes Virksomhed 1887. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 78. Civil Retspleie 1886. (*Statistique de la justice civile.*)
- 79. Kriminalstatistiske Tabeller 1886. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 80. Norges Skibsfart 1887. (*Statistique de la navigation.*)
- 81. Norges Fiskerier 1887. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 82. De offentlige Jernbaner 1887/88. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
- 83. Skolestatistik 1885. (*Statistique de l'instruction publique.*)
- 84. Folkemængdens Bevægelse 1881—1885. II. (*Mouvement de la population.*)
- 85. Rekruteringsstatistik 1888. (*Statistique du recrutement.*)
- 86. Strafarbejdsanstalter 1887/88. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)
- 87. Norges Postvæsen 1888. (*Statistique postale.*)
- 88. Skiftevæsenet 1886. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 89. Fattigstatistik 1886. (*Statistique de l'assistance publique.*)
- 90. Den norske Statstelegraf 1888. (*Statistique des télégraphes de l'Etat.*)
- 91. Norges Sparebanker 1888. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
- 92. Skolestatistik 1886. (*Statistique de l'instruction publique.*)
- 93. Norges Handel 1888. (*Statistique du commerce.*)
- 94. Kriminalstatistiske Tabeller 1887. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 95. Sundhedstilst. og Medicinalforholdene 1887. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 96. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1888. (*Rapports consulaires.*)
- 97. Norges Fabrikanlæg 1885. (*Etablissements industriels.*)

Fortsættelse. (Suite.)

- No. 98. Civil Retspleie 1887. (*Statistique de la justice civile.*)
- 99. Norges Fiskerier 1888. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 100. Folkemængdens Bevægelse 1886. (*Mouvement de la population.*)
- 101. De offentlige Jernbaner 1888/89. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
- 102. Beretninger om Amtneres økonomiske Tilstand i Femaaret 1881—1885. Bind I—II. (*Rapports sur l'état économique des préfectures.*)
- 103. Sindssygeasylernes Virksomhed 1888. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 104. Norges kommunale Finantser 1884 og 1885. (*Finances des communes.*)
- 105. Norges Skibstart 1888. (*Statistique de la navigation.*)
- 106. Folkemængdens Bevægelse, Oversigt 1866—1885. (*Mouvement de la population. — Aperçu général.*)
- 107. Rekruteringsstatistik 1889. (*Statistique du recrutement.*)
- 108. Fattigstatistik 1887. (*Statistique de l'assistance publique.*)
- 109. Den norske Statstelegraf 1889. (*Statistique des télégraphes de l'Etat.*)
- 110. Folkemængdens Bevægelse 1887. (*Mouvement de la population.*)
- 111. Norges Sparebanker 1889. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
- 112. Norges kommunale Finantser 1886. (*Finances des communes.*)
- 113. Distriktsfængsler 1888. (*Prisons départementales.*)
- 114. Skolestatistik 1887. (*Statistique de l'instruction publique.*)
- 115. Norges Postvæsen 1889. (*Statistique postale.*)
- 116. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1888. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 117. Skiftevæsenet 1887. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 118. Norges Handel 1889. (*Statistique du commerce.*)
- 119. Kriminalstatistiske Tabeller 1888. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 120. Norges Fiskerier 1889. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 121. Skolestatistik 1888. (*Statistique de l'instruction publique.*)
- 122. Civil Retspleie 1888. (*Statistique de la justice civile.*)
- 123. Norges kommunale Finantser 1887. (*Finances des communes.*)
- 124. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1889. (*Rapports consulaires.*)
- 125. Sindssygeasylernes Virksomhed 1889. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)

Hos H. Aschehøug & Co. erholdes ligeledes tilkøbs følgende af det statistiske Centralbureau udgivne Værker:

Statistique internationale: Navigation maritime. I. Jaugeage des navires. Christiania 1876.

II. *Les marines marchandes.* Christiania 1881. III. A. *Jaugeage des navires. (Renseignements complémentaires.)* B. *Les marines marchandes 1880—1886.* Christiania 1887.

International Skibsfartsstatistik: Tabeller vedkommende Handelsflaaderne i Aarene 1850—1886. Kristiania 1887.

Annuaire statistique de la Norvège. Première—Cinquième Année (1879—1884). Kristiania 1879—1884.

Statistisk Aarvog for Kongeriget Norge. Første—Femte Aargang (1880—1884). Kristiania 1881—1884.

Statistisk Aarvog for Kongeriget Norge. Sjette Aargang (1885—1886), Syvende Aargang (1887), Ottende Aargang (1888), Niende Aargang (1889), Tiende Aargang (1890). — *Annuaire statistique de la Norvège. Sixième Année (1885—1886), Septième Année (1887), Huitième Année (1888), Neuvième Année (1889), Dixième Année (1890).* Kristiania 1886—1890.

Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau. Første—Syvende Bind (1882—1889). Kristiania 1883—1890. (*Journal du Bureau central de Statistique.*)

Oversigt over Kongeriget Norges civile, geistlige og judicielle Inddeling. Afsluttet 31 Oktober 1889. Kristiania 1889.

Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1828—30 Juni 1889. Kristiania 1889.

31 December 1890.